

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
Katedra pastorální a spirituální teologie

Monika Řezníčková

**Oáza Choreb na Moravě
jako místo pastorační věřících**

Diplomová práce

Vedoucí práce: PhDr. ThLic. Ing. Jaroslav Filka
Obor: Křesťanská výchova

OLOMOUC 2011

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jsem přitom jen uvedené informační zdroje.

V Brně dne 7. listopadu 2011

Děkuji PhDr. ThLic. Ing. Jaroslavu Filkovi za ochotu, cenné rady a trpělivost při vedení mé práce. Děkuji Mgr. Pavlovi Ficovi za jazykovou korekturu, moderátorovi Oázy Choreb o. Josefovi Gorylovi, OFMConv. a oázovým animátorům za poskytnuté informace a materiály a kolegům za vstřícnost a podporu. Děkuji svým nejbližším za jejich oporu, pomoc a modlitby.

Obsah

Úvod.....	6
1 Stručná historie Hnutí Světlo-Život	9
1.1 Zakladatel Hnutí Světlo-Život.....	9
1.2 Pastorační profilace Hnutí Světlo-Život.....	11
1.2.1 Oáza dětí Božích	12
1.2.2 Kruciáta střízlivosti	13
1.2.3 Rozvoj oázových rekolekcí.....	14
1.2.4 Hnutí Živé církve	16
1.2.5 Další rozvoj Hnutí Světlo-Život.....	18
1.2.6 Mezinárodní centrum v Carlsbergu.....	22
1.3 Hnutí Světlo-Život v Polsku	24
1.3.1 Struktura Hnutí.....	24
1.3.2 Diakonie Hnutí	25
1.4 Hnutí Světlo-Život v českých zemích	28
2 Hlavní metody a pilíře formace v Hnutí Světlo-Život	30
2.1 Struktura formace v Hnutí Světlo-Život.....	30
2.1.1 Evangelizace	31
2.1.2 Deuterokatechumenát.....	31
2.1.3 Mystagogická diakonie	33
2.2 Metody formace v Hnutí Světlo-Život	35
2.2.1 Znak Hnutí Světlo-Život	35
2.2.2 Oázová duchovní cvičení.....	36
2.2.3 Práce v malé skupině.....	38
2.3 Pilíře formace v Hnutí Světlo-Život.....	39
3 Pastorační působení Oázy Choreb.....	42
3.1 Charakteristika Oázy Choreb	42
3.1.1 Historie Oázy Choreb.....	42
3.1.2 Smysl Oázy Choreb	44
3.1.3 Poutní místo Cvilín u Krnova, centrum Oázy Choreb.....	45
3.2 Pastorační přínos Oázy Choreb	46
3.2.1 Formace dětí.....	46
3.2.2 Formace mládeže	47

3.2.3 Formace rodin	56
Závěr	63
Anotace	65
Resumé.....	66
Summary	67
Bibliografie	68
Seznam obrázků	72
Seznam zkratk	73
Zkratky vážící se k Hnutí Světlo - Život	73
Zkratky církevních dokumentů	74
Ostatní zkratky.....	74
Seznam příloh	75
Přílohy.....	76
Příl. 1: Fotografie centra Hnutí v Polsku.....	76
Příl. 2: Fotografie centra Oázy Choreb	79

Úvod

„Co jsme viděli, čeho jsme se vlastníma rukama dotýkali, zvěstujeme vám“. Těmito slovy začíná apoštol Jan svůj první list. Poznání, slyšení a dotýkání se osoby Ježíše Krista je pro křesťana nezbytné, protože bez něho je víra neživá a zvyková. Tuto skutečnost si uvědomil před téměř šedesáti lety i polský kněz František Blachnický, když začínal svoje pastorační působení, z něhož vzniklo Hnutí Světlo-Život.

Právě toto Hnutí, jemuž je věnována tato diplomová práce, je místem, kde se můžeme Krista dotýkat, poznávat ho a slyšet. Na rekolekcích Hnutí zvaných Oáza v roce 2002 jsem Krista nově uviděla a uslyšela také já. Toto setkání se pro mě stalo začátkem vědomého obrácení a angažovanějšího duchovního života, začátkem vědomější spolupráce s Bohem a tázání se po jeho vůli a plánu se mnou. I když jsem byla ve víře vychovávána od dětství, za dozrání svojí víry vděčím právě formaci v tomto Hnutí.

Poznávání Boha a hledání svého poslání a možnosti zapojení se do služby církve, jak k tomu Hnutí vede, mělo vliv i na mé rozhodnutí ke studiu teologie. Proto jsem se také rozhodla završit svoje studium tím, že přiblížím bohatství tohoto Hnutí také ostatním. Poznala jsem totiž, že je mnoho těch, kdo hledají, kdo touží „pít“, a proto chci nabídnout oázovou metodu k inspiraci a obohacení všem, kteří pomáhají druhým na cestě ke Kristu.

Cílem této práce tedy je podat ucelený pohled na pastorační činnost střední Oázy Choreb na Moravě, přiblížit metody formační práce s různými skupinami věřících, zmapovat cestu od jejího vzniku po současnost a to v kontextu s vývojem a činností celého Hnutí Světlo – Život, jehož je součástí.

Ráda bych touto prací doplnila také nedostatek české literatury o Hnutí. Ač v Polsku je velmi známé a rozšířené, má vlastní vydavatelství a vydalo o Hnutí mnoho desítek knih, vydává materiály k formaci a několik časopisů, v České republice je téměř neznámé a prakticky v češtině není, s výjimkou materiálů pro animátory, žádná dostupná literatura, z níž by účastníci a animátoři mohli sami čerpat. Byla bych ráda, kdyby alespoň části této práce pomohly k hlubšímu poznání Hnutí jeho účastníkům a animátorům.

Práce je rozdělena do tří kapitol. První kapitola je věnována historii a vývoji Hnutí v Polsku. Kladu na ně důraz a zabývám se jimi poměrně podrobně, protože jsem přesvědčena o tom, že bez vnímání minulosti a vývoje Hnutí, nemůžeme

správně pochopit a přijmout myšlenky, které byly důležité pro o. Blachnického a hrozí riziko, že si změníme Hnutí i metodu ke svému obrazu. Ke zpracování této kapitoly je použita především kompilační metoda.

Druhá kapitola popisuje metody práce Hnutí a strukturu formace. Touto problematikou se zabývá většina v češtině nebo slovenštině dostupných prací, proto je jí věnována jen nezbytná pozornost. Ke zpracování je použita analýza formačních materiálů a další literatury.

Třetí kapitola sleduje konkrétně střední Oázu Choreb a její pastorační činnost na Moravě. Pokud je mi známo, této problematice se zatím nikdo nevěnoval. Z české oázy vzešly 3 diplomové práce, které se zabývají především metodami práce Hnutí, proto je zde nabídnut spíše pohled na jednotlivé typy rekolekcí, které v současné době na Oáze Choreb probíhají – především rekolekcí pro mládež a rekolekcí pro rodiny. V této kapitole jsou kromě již zmíněných metod použity také volný rozhovor s moderátorem Oázy Choreb a manželskými páry zodpovědnými za rodinnou větev Hnutí v ČR a vlastní pozorování při účasti na činnosti Oázy Choreb v letech 2002 – 2011.

Jistým omezením této práce je poněkud složitá dostupnost materiálů a moje jazykové znalosti, v češtině jsou dostupné pouze samizdatové formační materiály, několik knih vyšlo na Slovensku, jinak jsem byla odkázána na materiály v polštině. Těch je velké množství, proto jsem vybírala pouze ty, které jsem považovala za rozhodující a které mi byly dostupné.

K lepší srozumitelnosti práce bych ráda upozornila na možná poněkud matoucí terminologii, která se v Hnutí Světlo-Život používá. Jde o objasnění smyslu termínu „oáza“ a jeho vztah s pojmem „Hnutí Světlo-Život“.

Pojem oáza označuje:

1. metodu práce – nyní se toto použití vytrácí, ale v některých materiálech se s tím můžeme setkat
2. skupinu účastníků formace s animátorem/moderátorem – toto užití je nejčastější – označují se jím:
 - a. skupiny trvalé, organizační celky Hnutí – např. střední Oáza Choreb, Oáza Nový Jeruzalém, česká oáza
 - b. rekolekce nebo typ formace – např. Oáza modlitby, Oáza nového života II. stupně, Oáza rodin
 - c. v trochu nepřesném, ale mezi „oázáky“ často využívaném smyslu označuje celé Hnutí Světlo-Život

V této práci používám tento pojem ve smyslu a) a b).

Třebaže práce Hnutí Světlo-Život v České republice a zvláště Oázy Choreb je jen nepatrným zrnkem písku, přece ji považuji za důležitou. V současné době existuje velké množství pastoračních aktivit pro mládež i pro rodiny, z nichž každá je něčím originální. Originalitu Hnutí Světlo-Život spatřuji v určité „náročnosti“, která je na účastníky kladena. Již doba trvání rekolekcí je pro mnohé výzvou. Jako velký dar vidím v rekolekcích spojení mnohých aspektů života – na jedné straně rekreace v přírodním prostředí, body programu zaměřené na uvolnění a zábavu, na straně druhé práce s Písmem svatým a základní naukou církve.

Připomenout toto Hnutí právě v dnešní době vidím jako aktuální, protože více než kdy jindy vnímáme rozpad hodnot, ke kterým křesťanství i Hnutí Světlo-Život vychovává. Hnutí se snaží bojovat proti automatickému přejímání postojů profánního světa a upevňuje v účastnících jejich křesťanské povolání. Ještě jednu aktuálnost zde vidím. Prožíváme tříletí přípravy oslav 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje na Moravu, tento rok je věnovaný svátosti křtu.¹ Hnutí Světlo-Život celým svým formačním úsilím a strukturou směřuje k vědomé obnově svátosti křtu a k přijetí života, který z něj vyplývá.

¹ Srov. CIKRLÉ, Vojtěch. a OSTATNÍ BISKUPOVÉ ČECH A MORAVY. *Pastýřský list k první neděli postní 2010, kterým se vyhlášíje pastorační program* [online], 2010, cit. [2011-10-29], dostupné na [www: <http://www.biskupstvi.cz/dokumenty/a201002a.pdf>](http://www.biskupstvi.cz/dokumenty/a201002a.pdf).

1 Stručná historie Hnutí Světlo-Život

Hnutí Světlo-Život je katolické hnutí, které vzniklo v Polsku v 50. letech 20. století a výrazně zde ovlivnilo obnovu víry a liturgie po II. vatikánském koncilu. V současné době působí i v dalších zemích, např. Česku, Slovensku, Německu, Litvě a Bolívii. Shromažďuje v sobě lidi různého stavu a věku (děti, mládež, dospělí, rodiny, kněze, zasvěcené osoby) a vhodnými prostředky pro každou z těchto skupin se jim snaží pomáhat dojít k plné křesťanské zralosti.² Jeho zakladatelem je kněz František Blachnický.

1.1 Zakladatel Hnutí Světlo-Život

Tento nadaný člověk se narodil 24. března 1921 v Rybníku v polském Slezsku v početné rodině. Jeho rodiče Josef a Marie se snažili vštěpovat svým dětem křesťanské hodnoty a zvláště otec měl na Františka velký vliv. František byl už jako dítě velmi iniciativní a měl v sobě vůdcovské schopnosti.

Studoval na gymnáziu v Tarnowskich Górach a tam také těsně před II. světovou válkou v roce 1938 odmaturoval. V této době se již aktivně zapojoval ve skautingu. Mezi skauty si vštípil hodnoty a naučil se metodě výchovy, kterou později bohatě uplatnil v Hnutí Světlo-Život.³

Po maturitě nastoupil na vojnu, během ní se účastnil prvních bojů II. světové války. Po polské kapitulaci se dostal do zajetí, ale podařilo se mu utéct a vrátit se domů. Poté se v letech 1939 – 1940 zapojoval v odboji, ale již na jaře 1940 byl zatčen gestapem a deportován do koncentračního tábora v Osvětimi. Zde byl vězněn 14 měsíců, z toho měsíc strávil ve stejné cele jako později sv. Maxmilián Kolbe. Tato zkušenost spolu se studijním pobytem v Niepokalanově v letech 1955 – 1956 silně ovlivnila jeho mariánskou spiritualitu.

² Srov. RUCH ŚWIATŁO – ŻYCIE, *Serwis www Ruchu Światło-Życie*. [online], [s.a.], cit. [2010-03-08], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/dzial.php?prezentacja>](http://www.oaza.pl/dzial.php?prezentacja).

³ Srov. BLACHNICKI, F. *Ruch Światło-Życie jako pedagogia nowego człowieka* [online], 2007-02-27, cit. [2010-10-12], dostupné na [www: < http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1412 >](http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1412).

V roce 1942 byl převezen do vyšetřovací vazby v Katovicích a v březnu téhož roku byl odsouzen na smrt.⁴ Po pěti měsících čekání na vykonání rozsudku mu byla udělena milost a trest zmírněn na 10 let vězení po skončení války.

Během tohoto čekání prožil 17. června 1942 „největší den svého života“, svoje hluboké obrácení.⁵ To mělo za následek jeho pozdější rozhodnutí ke kněžství. Až do osvobození americkou armádou v dubnu 1945 pak pobýval v různých německých vězeních a táborech.⁶

Po válce vstoupil do Slezského semináře v Krakově a zahájil studium na Teologické fakultě Jagellonské univerzity. Na kněze byl vysvěcen 25. června 1950. Poté postupně pracoval jako farář v několika farnostech katovické diecéze.⁷ Zde začal pořádat rekolekce pro ministranty, ze kterých se později vyvinulo právě Hnutí Světlo-Život.

V letech 1954 – 1956, v době odsunutí slezských biskupů, se podílel na činnosti tajné kurie v Katovicích. V roce 1956 se podílel na přípravě návratu biskupů a ve stejném roce začal také působit v pastoračním středisku katovické diecéze a v redakci týdeníku *Gość Niedzielny*. Vedl také katechetické centrum a v roce 1957 založil protialkoholní společenskou akci nazvanou „Krucιάta střízlivosti“⁸, založenou na spiritualitě sv. Maxmiliána Kolbeho. Tato akce se setkala s velikým ohlasem, proto byla také státními orgány 29. srpna 1960 zrušena a v březnu 1961 byl o. Blachnický zadržen, uvězněn a odsouzen na 13 měsíců s podmínkou na 3 roky.

V říjnu roku 1961 zahájil o. Blachnický další teologická studia na Katolické univerzitě v Lublinu. V letech 1964 – 1972 na lublinské univerzitě působil jako asistent a odborný asistent a spoluvytvářel Institut pastorální teologie. V červnu 1972 odtud odešel na protest proti zamítnutí habilitace ministerstvem školství. V tomto období vědecké činnosti publikoval asi 100 vědeckých i populárních prací, na základě učení II. vatikánského koncilu vypracoval personalisticko-ekleziologickou

⁴ Srov. BLACHNICKI, F., *Pohľady vo svetle milosti*, s. 97.

⁵ Srov. BLACHNICKI, F., *Testament* [online], 2007-02-27, cit. [2009-03-09], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1414>](http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1414).

⁶ Srov. HESKE, J., *Dva životy v jednom svetle*, s. 31-33.

⁷ Srov. *Ks. Franciszek Blachnicki* [online], [s.a.], cit. [2009-03-09], dostupné na [www: <http://blachnicki.oaza.pl/?page_id=6>](http://blachnicki.oaza.pl/?page_id=6).

⁸ Později tato iniciativa získala charakter hnutí nábožensko-mravní obnovy, nazvané „Krucιάta střízlivosti“. Byla s Hnutím Světlo-Život velmi úzce spojena a vyvíjela se společně s ním, neboť o. Blachnický na vnitřní osvobození kladl velký důraz. V Polsku je na animátory a moderátory dodnes kladen požadavek členství v Krucιάtě osvobození člověka. Srov. KRUCJATA WYZWOLENIA CZŁOWIEKA, *Serwis informacyjny Krucjaty Wyzwolenia Człowieka* [online], [s.a.], cit. [2009-03-09], dostupné na [www: <http://www.kwc.oaza.pl>](http://www.kwc.oaza.pl). Viz též <http://kruciata.sk> a <http://kruciata.wz.cz>.

konceptu pastorální teologie a přednášel pastorální teologii v různých polských městech. V letech 1964 – 1980 se aktivně podílel na pokoncilní liturgické obnově v Polsku, založil „Lubelský spolek liturgistů“, přes 10 let působil jako redaktor „Bulletinu obnovy liturgie“ a od roku 1967 byl vedoucím diecézní liturgické služby.

Dne 10. prosince 1981 Blachnický odjel do Říma. V době jeho pobytu v Římě bylo v Polsku vyhlášeno stanné právo a byl mu znemožněn návrat. V roce 1982 se proto usadil v polském centru Marianum v Carlsbergu v Německu a začal organizovat Mezinárodní centrum pro evangelizaci Světlo-Život. Věnoval se zde pastorační péči o polské emigranty. V červnu 1982 založil „Křesťanskou službu osvobození národů“, sdružení spojující Poláky i představitele dalších zemí Střední a Východní Evropy kolem myšlenky vnitřní suverenity a jednoty v boji za osvobození. Tato aktivita vycházela z náboženských podnětů inspirovaných učením Jana Pavla II., věrné zásadě „Světlo-Život“. Ještě v Polsku a později i v zahraničí navazoval kontakty s různými hnutími obnovy. Zemřel náhle v Carlsbergu 27. února 1987.

F. Blachnický je duchovním otcem Hnutí Světlo-Život i s ním spojených společností zasvěceného života – ženským Institutem Neposkvrněné Panny Marie, Matky církve a mužským Společenstvím Krista Sluhy.

In memoriam mu byla udělena některá čestná uznání. Proces jeho blahořečení byl zahájen 9. prosince 1995 a 1. dubna 2000 byly jeho ostatky převezeny z německého Carlsbergu zpět do vlasti, do Krościenka nad Dunajcem, centra Hnutí Světlo-Život.⁹

1.2 Pastorační profilace Hnutí Světlo-Život

Poté, co jsme se stručně seznámili s životem a širokou činností o. Blachnického, pojdme se nyní vrátit k počátkům jeho kněžského působení a podrobněji se podívejme, jak Bůh vedl svého služebníka a působil v jeho životě, aby se stal jeho nástrojem k obnově víry v Polsku. Tak se sám vidí a ve své závěti vyznává: *„To nebylo mnou vymyšlené, utvořené, ale bylo mi to dané a svěřené. Bylo v tom mnoho mých vlastních příměsí a nezralých myšlenek a často jsem tomu dílu*

⁹ Srov. tamtéž. Slovenský překlad dostupný také na [www: <http://kruciata.sk/prirucka.pdf>](http://kruciata.sk/prirucka.pdf).

*překážel, jak jsem mohl,... ale i to svědčí o tom, že je to dar,... a za to, že jsem se mohl stát nástrojem v tomto díle, buď chvála Otci skrze Syna v Duchu svatém.*¹⁰

Pán Ježíš často přirovnává Boží království k něčemu maličkému, co roste a nakonec svou velikostí přesahuje „to veliké“ v očích dnešního světa (Srov. Lk 13, 18 - 21). Podobně je tomu i s Hnutím Světlo-Život. V jeho vývoji a rozvoji můžeme sledovat několik období.

1.2.1 Oáza dětí Božích

Prvním z nich, můžeme říci jakýmsi prapočátkem Hnutí nebo oním „zasazením semínka“, bylo pověření otce Blachnického vedením uzavřených rekolekcí pro ministranty v létě 1951. Otec Blachnický si uvědomoval určitou omezenost tradičně používané rekolekční metody, založené na mlčení a rozjímání, a proto se pro chlapce ve věku 10 – 12 let rozhodl obohatit tradiční rekolekční metodu některými „svobodnějšími“ prvky, jako např. školou liturgie, zpěvem a zábavou. Výsledkem těchto snah byla myšlenka a posléze také koncepce nové metody dětských rekolekcí. Šlo o vytvoření pravidel pro prožití nábožensko-morálních praktik a návyků spojených s jejich formováním tak, aby je dítě dokázalo přijmout, integrovat a předávat v každodenním životě po rekolekcích. Celé rekolekce se pro děti měly stát svědectvím vzorného života dítěte Božího. Otec Blachnický do programu zahrnul všechny oblasti obyčejného každodenního života dětí: modlitbu, práci, učení, zábavu i společenství s kamarády, a to vše se mělo prožívat ve shodě s křesťanským ideálem.

Prvním pokusem rekolekcí vedených tímto způsobem se staly rekolekce pro ministranty v srpnu 1952. Byly to ještě tradiční třídní rekolekce, ale již soustředěné kolem pravdy o dětství Božím, nazvané „Oáza dětí Božích“. Otec Blachnický kladl velký důraz na prožitkovou zkušenost, ale povšiml si, že aby se jí skutečně dosáhlo, musely by rekolekce trvat déle než 3 dny. Proto v roce 1954 poprvé uspořádal dvoutýdenní „Oázu dětí Božích“, která se, třebaže ještě neměla plně propracovanou oázovou metodu, považuje za historický základ Hnutí Světlo-Život.

V následujících letech se tyto oázy pořádaly pravidelně se stále vzrůstajícím počtem účastníků. Jako reflexe na jednotlivé rekolekce otec Blachnický stále hledal vhodnější metody a upravoval program, aby co nejlépe vedl k cíli. Toto prvotní

¹⁰ BLACHNICKI, F., *Testament* [online], 2007-02-27, cit. [2011-09-26], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1414>](http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1414).

krystalizování a hledání bylo ukončeno roku 1957, kdy byla metoda rekolekcí „Oáza dětí Božích“ přijata jako oficiální metoda uzavřených rekolekcí pro chlapce organizované Pastoračním referátem v Katovicích. V dalším roce otec Blachnický shrnul svoje zkušenosti a sestavil první pastorační materiály k vedení těchto rekolekcí, aby mohly být uskutečňovány i jinými kněžími. V tomto roce se také uskutečnily první rekolekce pro dívky.¹¹

1.2.2 Kruciáta střizlivosti

Roku 1956 začíná o. Blachnický pracovat v Katovické diecézní kurii, je vedoucím katechetického centra a o rok později se spolu s dalšími kněžími podílel na protialkoholní konferenci. Tato konference ukázala rok od roku sílící zotročení lidí závislých na alkoholu i beznadějnost situace, neboť žádné z dosud provedených opatření nepomohlo. V mysli o. Blachnického se zrodila myšlenka založení sociálního hnutí, celonárodní Kruciáty, svěřeného pod ochranu P. Marie Neposkvrněné. Toto hnutí se mělo opírat o dvě východiska: nadpřirozené – milost Boží, a přirozené – úplnou abstinenci od alkoholu. Tato církevní akce nazvaná „Krucιάta střizlivosti“¹² nebo také „Krucιάta Neposkvrněné, Královny Polska“ byla oficiálně zahájena 8. 9. 1957 u hrobu velkého polského bojovníka proti alkoholismu z 19. století Aloise Ficka.

Podmínkou dosáhnutí cíle bylo odevzdání se Neposkvrněné v duchu sv. Maxmiliána Kolbeho. Kruciáta uplatňovala hlavní body ukázané Neposkvrněnou ve zjeveních ve Fatimě, jmenovitě modlitbu růžence jako oběť podanou Bohu v duchu smíru za hříchy. Začal také vycházet časopis „Neposkvrněná zvítězí“, který byl přílohou časopisu „Gość Niedzielny“, vyhrazený boji s opilstvím. Tato příloha se stala nástrojem Kruciáty střizlivosti.

Idea hnutí si získávala mnoho příznivců a v říjnu 1957 mu poslal svoje požehnání i polský primas kardinál Stefan Wyszyński, V dubnu 1958 se konal první pastorační sjezd Kruciáty, který měl napomoci šíření jejích myšlenek a boji proti alkoholismu v celém Polsku. Účastnilo se ho 250 kněží. V srpnu téhož roku došlo ke změně názvu na „Krucιάta abstinence“,¹³ aby se zdůraznily dva stejně důležité cíle v jednom slově – boj s alkoholismem a zároveň s promiskuitou.

¹¹ Srov. PALUCH, M., *Zarys historii Ruchu Światło – Życie*, s. 9-16.

¹² Polsky Krucjata trzeźwości.

¹³ Polsky Krucjata wstrzemięźliwości.

Tento cíl Kruciáta realizovala pomocí dvou prostředků: modlitby, zvláště svatého růžence, a oběti, hlavně úplného odřeknutí si alkoholických nápojů. Abstinence byla chápána jako smír za hříchy těch, kteří svojí závislostí uráží Boha a znevažují v sobě Boží obraz a zároveň jako projev lásky k nim.¹⁴ Doporučena byla také smírná svatá přijímání na první soboty v měsíci. Zvláštní důraz byl kladen na boj proti zvyku požívání alkoholu při příležitosti oslav a družnému vynucenému pití.

Dále připravovala akce poukazující na skutečnost, že alkohol je jedním z nejnebezpečnějších nepřátel lidského života, který se velmi často stává příčinou hříchů proti čistotě a vede ke zničení duchovního i náboženského života, vydávala propagační a informační materiály, pořádala různé protialkoholní akce a poutě, takže po třech letech své existence měla již 100 000 členů a asi 1000 farností, které se zapojily do protialkoholních aktivit.

S růstem členů se začal klást také důraz na jejich formaci. Rekolekční metody oáz používané pro rekolekce dětí se poprvé začaly užívat také jako formační metody pro dospělé. Tyto rekolekce byly nazvány „Mariánská dovolená“ a obsahovaly harmonické spojení odpočinku v přírodě s duchovními cvičeními majícími za cíl prohloubení a obnovu duchovního života a také objasnění práce Kruciáty abstinence. Zároveň s těmito rekolekcemi pro laiky organizovala Kruciáta i rekolekce pro bohoslovce a pro kněze.

V roce 1959 byla Kruciáta přijata jako oficiální církevní metoda boje proti alkoholismu v Polsku a o. Blachnický byl jmenován členem Kolegia při delegaci episkopátu pro abstinenci v Polsku.

Dne 29. srpna 1960 byla však zásahem státní bezpečnosti centrála Kruciáty zlikvidována, její činnost přerušena a o. Blachnický byl zadržen a odsouzen na 13 měsíců podmíněně.¹⁵

1.2.3 Rozvoj oázových rekolekcí

Od roku 1963 začal o. Blachnický znovu organizovat rekolekce, tentokrát pro středoškolskou mládež. V následujících letech do programu přidával nové prvky, ke kterým ho inspiroval II. vatikánský koncil, zvláště konstituce Sacrosanctum Consilium a později Lumen Gentium. Můžeme říci, že šedesátá a sedmdesátá léta

¹⁴ Srov. BLACHNICKI, F., *Abstynenckie credo Kruciaty Wyzwolenia Człowieka*, čl. 6, [online], 2007-02-27, cit. [2011-05-18], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1406>](http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1406).

¹⁵ Srov. PALUCH, M., *Zarys historii Ruchu Światło – Życie*, s. 16-21.

jsou nejbohatší na vznik nových typů oázových rekolekcí a další pastorační práce převážně s mládeží, jež postupně krystalizovaly do podoby nového církevního hnutí.

Od roku 1967 organizoval pro chlapce rekolekce s názvem „Oáza nového života“, jež jsou dnes základem formace mládeže. V roce 1969 byla metoda rekolekcí „oáza“ přijata jako oficiální metoda práce „Krajské duchovní služby oltáře“.

Otci Blachnickému velmi záleželo na tom, aby v každé diecézi bylo co nejvíce středisek, ve kterých by byla nová liturgie¹⁶ uskutečňována vzorně a plně, aby účastníci, kteří se vraceli z rekolekcí, přenesli nové poznatky a nové chápání liturgie do svých farností, aby v nich to, co prožili na rekolekcích, nadále rostlo a přinášelo užitek. Proto byly tento rok vypracovány metody celoroční formační práce a mládež vracející se z letních rekolekcí začala ve svých farnostech tvořit společenství liturgické služby (chlapci) a scholy (dívky). Letní rekolekční oáza a práce ve skupině ve farnosti se tak staly dvěma pilíři formace liturgické služby a zároveň se staly základem nového hnutí, které se začalo nazývat „Hnutí Živé církve“.¹⁷

Sedmdesátá léta byla dobou pronikání ideje živé církve do všech skupin a stavů v polské církvi. Byla snaha o formování společenství apoštolátu dospělých laiků, kteří by vytvořili tým pomáhající vedení oázových skupin ve farnosti.

V roce 1971 vznikly nové typy oáz – studentské a pracující mládeže a „Oáza diakonie vychovatelů“, která byla určena pro řeholní sestry a katechetky pomáhající v pastoraaci ve farnosti nebo na rekolekčních oázách. Rostoucí počet účastníků si totiž vynutil systematické prohloubení formace diakonie Hnutí.¹⁸

Na základě rekolekcí, jaké probíhaly ve španělském hnutí Cursillo, proběhl první čtyřdenní „Kurs animátorů oázy“ (KAO), jehož cílem bylo ukázat účastníkům celistvou a kompaktní syntézu ideje živé církve, uvést je do metody práce v malých skupinách a prohloubit prožití církve jako společenství. Byla to nová forma oázy, která se v následujících letech nazývala „Rekolekční oáza animátorů Hnutí“ (ORAR)¹⁹. Podobná oáza se pořádala i pro kněze, nazývána byla „Oázou moderátorů Hnutí“.

Tyto rekolekce probíhaly většinou v Krościenku nad Dunajcem, malé podhorské vesnici, kam zprvu o. Blachnický rád jezdíval na dovolenou a později zde koupil dům, který se stal centrem rodícího se Hnutí.

¹⁶ Chápáno liturgie podle konstituce II. vatikánského koncilu SC.

¹⁷ Srov. PALUCH, M., *Zarys historii Ruchu Światło – Życie*, s. 25-35.

¹⁸ Nutno podotknout, že v roce 1971 se oázových rekolekcí účastnilo v Polsku 1500 účastníků, v roce 1972 to již bylo 3500.

¹⁹ Polsky Oaza Rekolekcyjna Animatorów Ruchu.

Od počátku sedmdesátých let se začaly rekolekční oázy šířit z okolí Krościenka do jiných horských míst a následně na území celého Polska. Moderátoři z ostatních diecézí začali organizovat diecézní oázy. Výrazem jednoty všech oáz konaných v okolí byly tzv. „Dny mezoázové jednoty“. Cílem těchto Dní jednoty bylo také vyjádření jednoty s hierarchií církve.²⁰

V roce 1972 došlo k pevnějšímu stanovení vize tzv. post - oázy, práce během školního roku. Rámec celoroční práce tvořily „Dny jednoty živé církve“ opakující se co 6 - 7 týdnů, které probíhaly v diecézních centrech a týdenní práce ve skupinách ve farnostech. Byly ustanoveny svátky, které mají být slaveny ve všech společenstvích: Slavnost Neposkvrněného početí Panny Marie (8. 12.), tento svátek je stanoven jako patronátní svátek Hnutí, období Božího narození jako období „oplatkových“ slavností Hnutí²¹ a svátek Matky církve, slavený v pondělí po slavnosti Soslání Ducha svatého, který je také patronátním svátkem Hnutí.

V roce 1970 vznikla „Oáza – matka“, jejímž úkolem bylo sestavování moderátorsko – animátorských týmů na letní rekolekce. Zpočátku se konala vždy před zahájením turnusů letních oáz, později se přesunula na slavnost Soslání Ducha svatého. Od roku 1973 se nazývá Centrální oáza matka (COM).

1.2.4 Hnutí Živé církve

Dne 11. 6. 1973 o svátku Matky církve v závěru COM posvětil v Krościenku v centru Hnutí kardinál Karol Wojtyła třímetrovou sochu Neposkvrněné, Matky církve a zasvětil jí Hnutí Živé církve i dílo oáz. Tento akt zasvěcení je považován za zakládající akt Hnutí. Proto se někdy v Polsku pro Hnutí používá i název „Dílo Neposkvrněné, Matky církve“.

V létě roku 1973 se v Krościenku poprvé uskutečnily první rekolekce rodin založené na oázových základech, zároveň však čerpající z materiálů francouzského hnutí Équipes Notre Dame. V následujícím školním roce začaly pracovat také první manželské kruhy²². Toto „rodinné hnutí“ v rámci Hnutí Živé církve přijalo název „Domácí církev“.

²⁰ Na tato setkání byli zváni místní biskupové, případně se jim posílal dopis, ve kterém byl vyjádřen pozdrav a podpora zúčastněných.

²¹ Jde o polskou tradici, v ČR se neslaví.

²² To jsou společenství několika manželských párů, kteří se scházejí jednou měsíčně k formační práci.

S ohledem na rozvíjející se Hnutí se rozvíjí také jeho organizace. Tvoří své struktury, které mu umožňují nejen dobře fungovat, ale také zachovat vlastní identitu. Proto povstává ve stejném období také diakonie Hnutí na různých úrovních. Vedle „Centrální diakonie Hnutí“ vznikají také diecézní a krajové diakonie.

Další inspirací pro rozvoj oáz bylo vyhlášení Svatého roku 1974 a vydání dokumentu *Ordo Anni Sancti Celebrandi in Ecclessis Particularibus*. Do oáz byly přijaté doporučené pobožnosti a bohoslužby. Tyto pobožnosti Svatého roku ukázaly možnost obohacení rekolekcí obsahem slavení celého liturgického roku shrnujícího dějiny spásy. Díky tomu 15 tajemství růžence hlouběji proniklo v liturgické slavení každého dne i do jiných pobožností.²³ Novým obohacením bylo také společné slavení svátosti smíření podle nového *Ordo Paenitentiae*.

Vlivem oslav Svatého roku byl také prohlouben obsah mezioázového dne společenství. Heslo Svatého roku bylo inspirací k vyhlášení hesel pro jednotlivé roky oázové formace. V tomto roce byl také sjednocen počet dnů letních rekolekcí na 15 pro všechny typy.²⁴

V roce 1974 došlo také k vytvoření skupin oáz, tzv. velkých oáz - regionů, které v sobě zahrnovaly několik oáz středních rozdělených na místní společenství - malé skupiny čítající několik lidí. Tato velká oáza byla složena ze středních oáz všech typů. Každá velká oáza musela mít svou vlastní centrálu a diakonii. Zde také vznikla myšlenka nazývat velké oázy symbolickými biblickými názvy. V tomto roce byly založeny 3 velké oázy: Nový Jeruzalém s centrem v Krościenku, Tábor s centrem v Tylmanowé a Kanán s centrem v Brzegach.

V této době plnilo Hnutí v Polsku množství zodpovědných úkolů, výrazně se podílelo na evangelizaci, deuterokatechumenátním formačním systému, obnově modlitby, formovalo laiky ke službě, bojovalo proti různým formám zotročení, jak jednotlivců, tak ve společnosti. Celé Hnutí bylo obráceno k farnostem nebo jiným místním společenstvím. Jejich obnova byla konečným cílem jeho služby a zodpovědnosti v církvi.²⁵

²³ V roce 1975 se již slavila pobožnost Světla a vody, křížová cesta, obnova křtu, slavení svátosti smíření a modlitební vigilie Soslání Ducha svatého.

²⁴ Do té doby rekolekce dospělých trvaly 11 dní.

²⁵ Srov. PALUCH, M., *Zarys historii Ruchu Światło – Życie*, s. 37-50.

1.2.5 Další rozvoj Hnutí Světlo-Život

V roce 1976 byla svolána první „Národní kongregace zodpovědných“ (KKO),²⁶ která měla za úkol reflektovat činnost Hnutí a vést k jasnému stanovení jeho sebeuvědomění, vzhledem k podstatě, cíli, metodě, struktuře a rozvoji v budoucnosti. Byl zformulován hlavní cíl práce Hnutí - úsilí o vytváření křesťanské zralosti všech stavů v církvi.

Jako hlavní prvky vedení ke křesťanské zralosti byly určeny: Boží slovo, liturgie, modlitba, společenství, svědectví a služba. Poukázáno bylo také na zásadní bod vedoucí k cíli všeho snažení Hnutí: budování živých farností prostřednictvím budování malých společenství v ní. Tímto se chtělo Hnutí podílet na obnově církve inspirované naukou II. vatikánského koncilu. Toto plnější popsání Hnutí a vyjádření jeho podstaty bylo vyjádřeno změnou názvu na „Hnutí Světlo-Život“.

Kongregace se od té doby organizují každý rok. Zamýšlí se nad nejaktuálnějším tématem nebo problémem v církvi nebo ve světě, jenž dává téma setkání a vede k reflexi nad ním. Toto téma probírané na kongregaci se stane heslem následujícího roku. Vyjadřuje úkol Hnutí v konkrétní situaci církve i národa.

Zároveň s novým promyšlením povolání Hnutí byl také znovu reflektován dosavadní systém formace, který byl obohacen novými prvky inspirovanými právě vydanou exhortací Pavla VI. Evangelii nuntiandi – o evangelizaci v současném světě. Byl navrhnout nový způsob vstupování účastníků na letní rekolekční oázy – a to přes farní oázové rekolekce nebo skrze individuální evangelizaci.

Ještě tento rok také vznikla nová oáza pro Diakonii farnosti, faráře a jejich laické spolupracovníky a Hnutí také začíná pořádat evangelizační rekolekce pro farnosti.

Protože Hnutí zahrnovalo čím dál více skupin a aktivit, bylo rozhodnuto, prezentovat jeho činnost před komisí episkopátu, aby obdrželo obecný souhlas se svou činností v polské církvi. Tato prezentace se uskutečnila 5. 12. 1976.

Na přelomu let 1976 a 1977 vznikl nový druh oázy – dvoudenní „Oáza modlitby“, jejímž cílem bylo prohloubení modlitebního života členů Hnutí i jiných lidí, zatím s Hnutím nesvázaných. Také začal vycházet speciální časopis Oázám modlitby „Siloe“ obsahující formační materiály.

Nově si také Hnutí začalo uvědomovat svoji odpovědnost misijní a evangelizační uvnitř sebe sama, proto se prohloubila ORAR a animátoři měli možnost přijmout svoji odpovědnost a zapojit se do práce diakonie na některé ze

²⁶ Polsky Krajowa Kongregacje Odpowiedzialnych Ruchu.

čtyř úrovní: celonárodní, diecézní, okresní a farní. Z ORAR se také vyčlenila ORAE (Rekolekční oáza animátorů evangelizace), jejímž cílem je formovat společenství pro přípravování a vedení farních evangelizačních rekolekcí.

Kvůli potřebě hlubší formace animátorů vznikl 11-ti denní oázový kurz pro animátory (KODA) a později jeho zvláštní odvětví – kurz pro liturgickou službu (KODL) nebo kurz hudebních animátorů (KAMuzo). Tyto kurzy probíhaly v období zimních prázdnin. Po tomto kurzu kandidáti animátorství měli pokračovat dalšími etapami. Jako potvrzení a vyslání k službě sloužilo zvláštní požehnání a udělení mise na COM v Krościenku.

Vzhledem k většímu důrazu na evangelizaci, byl v roce 1977 znovu pozměněn obsah „Oázy nového života I. stupně“. Nově se program prvních 5 dní soustředí na základní pravdy evangelizace a vede k rozhodnutí (nebo obnovení rozhodnutí) přijmout osobně Krista jako svého Pána a Spasitele. Program dalších 10 dní má za cíl uvést účastníky do stavu žití učedníků Ježíše Krista a vzbudit touhu pokračovat dále v post – oázové formaci. Tyto evangelizační oázy začaly realizovat novou formační strukturu nazvanou deuterokatechumenát. Jeho cílem je obnovení odpovědnosti za přijetí křtu přijatého v dětství a uvádění ve zralost křesťanského života.

Třebaže se Hnutí rozvíjelo velmi rychle a silně, nesmíme zapomínat, že i Polsko bylo v této době součástí východního bloku a církev byla komunistickým režimem pronásledována i zde. Rekolekční oázy se od samého počátku musely potýkat s nepřetržitými potížemi ze strany vlády. Rok 1977 byl vyvrcholením tohoto boje. Vojevoda, na jehož správním území se nacházela centrála Hnutí, se rozhodl Hnutí na svém území zlikvidovat. Utvořil mnoho skupin, které ve všech oázových turnusech prováděly kontroly a vydaly mnoho desítek rozhodnutí o okamžitém rozpuštění oázových skupin jakožto nelegálních uskupení. Na obranu oáz se však postavil sekretariát polského episkopátu i sám krakovský metropolita Karol Wojtyła. Tak všechny oázy toho roku realizovaly svůj program do konce.

Ve stejném roce se uskutečnila také první oáza za hranicemi Polska – v San Carlos v Bolívii, kam ji přinesli bratři minorité, kteří sem z Polska přišli. Došlo také k upravení práce diakonie na úrovni diecéze a ke vzniku Diakonie jednoty.²⁷

²⁷ Srov. PALUCH, M., *Zarys historii Ruchu Światło – Życie*, s. 50-59.

1.2.5.1 Vztah Hnutí Světlo-Život s Janem Pavlem II., vznik Kruciáty osvobození člověka

Tak jsme se dostali až k roku 1978, který byl pro Poláky velmi významným, protože se stal papežem krakovský metropolita Karol Wojtyła. Jak již bylo zmíněno, byl to právě on, kdo posvětil sochu Neposkvrněné v Krościenku a byl tak spjat se založením Hnutí. Kromě toho byl každý rok zván na Den společenství velké oázy a mnohdy toto pozvání přijal²⁸, s Hnutím sympatizoval a podporoval ho. Proto se jeho zvolení papežem Hnutí silně dotklo a ovlivnilo jeho další rozvoj.

V listě rozloučení se s Poláky ze dne 23. 10. 1978 Svatý otec píše: „*Prosím, abyste se postavili proti všemu, co uráží lidskou důstojnost a snižuje morálku zdravé společnosti, co časem může až ohrozit její existenci a společné dobro, co může zmenšit její vklad do společného pokladu lidskosti, křesťanských národů, Kristovy církve.*“²⁹ Tato výzva se stala dalším impulsem pro rozvoj Hnutí. Bylo rozhodnuto založit Diakonii osvobození, která se měla stát darem Hnutí papeži při jeho návštěvě Polska. Mělo jít o obrácení se k iniciativám a aktivitám svázaným s osvobozením člověka od hříchu silou Kristova evangelia, zvláště takového hříchu, který nabírá rozměrů závislosti (alkoholismus, narkomanie), dále od všech typů závislostí ponižujících důstojnost člověka – dítěte Božího a také od lži a strachu. Tento rozměr osvobození byl v Hnutí přítomen vždy – zejména v 9. a 10. ukazateli nového člověka, které navazovaly na Kruciátu abstinence, ale výzva papeže povzbudila v Hnutí iniciativu speciální služby osvobození člověka od zotročení hříchem a egoismem.

Již na počátku roku 1979 se v Krościenku uskutečnily první „Oázové rekolekce diakonie osvobození“ (ORDW)³⁰. Během těchto rekolekcí se zrodila v obecných rysech vize Kruciáty osvobození člověka. Tato Kruciáta se měla stát pokračováním Kruciáty z let 1957 - 1960, nyní však s širším rozpětím své působnosti. V ní se měla vyjádřit angažovanost Diakonie osvobození. Začaly se konat nové rekolekční oázy s názvem „Evangelium osvobození“, které měly za cíl šířit Kruciátu.

V prvních čtyřech sériích ORDW vstoupilo do Kruciáty asi 100 osob, které se zavázaly k úplné celoživotní abstinenci od alkoholu. Devátého května se u hrobu sv. Stanislava konal Celonárodní den jednoty Hnutí Světlo-Život. Zde bylo hnutí

²⁸ Poprvé to bylo 20. 8. 1970.

²⁹ PALUCH, M., *Zarys historii Ruchu Światło – Życie*, s. 62.

³⁰ Polsky Oaza Rekolekcyjna Diakonii Wyzwolenia.

Kruciáty svěřeno pod ochranu sv. Stanislava a zde také přijala Kruciáta druhý název: „Dílo Neposkvrněné, Matky církve“.

Místem, kde se měl Svatý otec setkat s Hnutím, bylo Krościenko. Během několika týdnů se podařilo upravit areál tak, aby dostačoval potřebám setkání několika tisíc lidí s papežem. Při setkání s ním mu byla věnována „Kniha skutků Kruciáty“ se jmény těch, kteří se připojili ke Kruciátě, aby tak vyjádřili svoji odpověď na výzvu papeže. Svatý otec také posvětil základní kámen ke stavbě kostela Neposkvrněné, Jitřenky svobody, který měl být vybudován z peněz za odřeknutí si alkohol jako vyjádření vděčnosti za vysvobození národa a porážky alkoholismu.

V tomto roce 1979 se také poprvé uskutečnila oáza v Římě, kam ji pozval Svatý otec. Byla to první zkušenost realizace nového programu Oázy III. stupně zaměřeného na téma „Ecclesia Mater – Mater Ecclesiae“. Oázy III. stupně se v Římě začaly organizovat i v dalších letech, ale probíhaly i v Polsku. Ve stejném roce byly organizovány oázy i pro Poláky v Německu, v Anglii, Skotsku a dále pokračovaly oázy v Bolívii. V následujících letech se postupně vyjádření jednoty s papežem mění z fyzického kontaktu při návštěvách k věrnosti a reflexi uváděné do života Hnutí z jeho učení a dokumentů.³¹

1.2.5.2 Plán velké evangelizace

Tak byl v následujícím roce vyhlášen oázový program velké evangelizace „Ad Christum Redemptorem“, který se opíral o 3 encykliky Jana Pavla II. (Redemptor hominis, Dives in misericordia a Laborem exercens) a který byl odpovědí Hnutí na události a sociálně politické změny, které se v Polsku v té době děly.³² Tato evangelizace měla 3 etapy:

1. modlitba, zvláště slovy Jana Pavla II. „Ať sestoupí Tvůj Duch a obnoví tvář země, této země.“
2. evangelizace skrze evangelizační rekolekce s promítáním filmu „Ježíš“ podle evangelia sv. Lukáše.
3. šíření Kruciáty pod heslem „Neboj se.“

³¹ Srov. PALUCH, M., *Zarys historii Ruchu Światło – Życie*, s. 61-69.

³² Šlo o srpnovou stávkou ve gdaňských loděnicích a následný vznik organizace „Solidárność“ jako projev odporu proti komunistické moci v Polsku, která měla za následek uvolnění poměrů a na konci 80. let se zasloužila o pád komunismu v Polsku. Srov. POTŮČEK, J., *Solidarita (Polský boj za nezávislost)* [online]. 2005-04-03, cit. [2011-11-06], dostupné na [www: <http://www.e-polis.cz/komparace/66-solidarita-polsky-boj-za-nezavislost.html>](http://www.e-polis.cz/komparace/66-solidarita-polsky-boj-za-nezavislost.html).

Rok 1980 byl také významným pro formaci kněží Hnutí Světlo-Život. Ve Svatém týdnu byly pořádány rekolekce, kde v kapli Krista Sluhy v Krościenku 18 kněží založilo „Unii kněží Krista Sluhy“, když podepsalo schválené stanovy.

Tento rok se uskutečnila také první pouť Kruciáty a začal být vydáván časopis „Eleuteria“, který měl povzbuzovat a pomáhat v těžkostech plnění závazků Kruciáty a sjednocovat její členy.

Vzhledem k politické situaci začaly být konány také tzv. „Závodní oázy“, což byly oázy pro skupiny zaměstnanců a také pro již utvořené skupiny hnutí Solidárnost.

V roce 1981 se poprvé uskutečnila „Rekolekční oáza diakonie“ (ORD)³³, která měla uvádět členy po deuterokatechumenátní formaci k službě v Diakonii, poskytovala ucelený pohled na Hnutí a směřovala k začlenění v Diakonii jednoty. Byly zavedeny dny jednoty moderátorek Hnutí a v Tivoli v Itálii byla založena Mezinárodní diakonie jednoty a také časopis jednoty, který měl vést k jednotě oáz po celém světě a dělit se o radosti i starosti, které ve světě oázy prožívají.

Ke konci roku docházelo k růstu napětí ve společnosti, Solidárnost bojovala za udržení „srpnové výhry“, vláda odporovala. Členové Hnutí cítili svoji zodpovědnost za národ a jeho osvobození, proto vznikla iniciativa „Nezávislá křesťanská sociální služba“ jako protějšek Kruciáty. Jejím programem se stalo heslo: „Pravda – Kříž – Svoboda“, které vyplývalo ze 3 prvních encyklik Jana Pavla II.. V nich je možné najít jakýsi plán osvobození člověka. V centru služby a učení Jana Pavla II. totiž stojí člověk. Z jedné strany viděný existenciálně se všemi problémy, podmínkami a komplikovanými vztahy současného života, na druhé straně člověk vykoupený, vyvolený v Kristu, nový člověk – jako reálná, dosažitelná odpověď na všechny formy zotročení.

Vyostřená situace v Polsku vedla k tomu, že 13. 12. 1981 byl vyhlášen výjimečný stav, stanné právo, které znemožnilo o. Blachnickému, který byl v té době na cestě v zahraničí, aby se vrátil do vlasti.³⁴

1.2.6 Mezinárodní centrum v Carlsbergu

Tím se otevřela další kapitola života Hnutí. Otec Blachnický se usadil v Carlsbergu v Německu, kde již 25. 3. 1982 po domluvě s polskými biskupy založil

³³ Polsky Oaza Rekolekcyjna Diakonii.

³⁴ Srov. PALUCH, M., *Zarys historii Ruchu Światło – Życie*, s. 71-84.

v bývalém polském sirotčinci Marianum vybudovaném z darů Poláků žijících v Německu „Mezinárodní centrum evangelizace Světlo-Život“. Toto centrum se zasloužilo o rozvoj oáz mezi polskými emigranty v Německu i v jiných zemích, založení a vedení roční školy animátorů Hnutí, založení vydavatelství Maxmilianum s vlastní tiskárnou pro vydávání literatury a materiálů Hnutí a formace mužské diakonie Hnutí „Společenství Krista Sluhy“. Tak se zde mohlo rozvíjet dílo, pro které by v Polsku nebyly podmínky. Další aktivitou bylo založení sdružení „Křesťanské služby osvobození národů“, které mělo hlásat ideu osvobození skrze pravdu a kříž.

V Polsku mezitím sílil odpor proti osobě o. Blachnického i proti Hnutí Světlo-Život, moderátoři a animátoři byli vyslýcháni, sledováni a odposloucháváni. Novým celonárodním moderátorem se stal o. Vojtěch Danielski, dlouholetý spolupracovník o. Blachnického.

V roce 1982 byl svatořečen Maxmilián Kolbe, při té příležitosti byl přijat také jako patron Hnutí. V roce 1983 došlo k novému uspořádání Dne jednoty v diecézích a byla uskutečněna nová „Oáza pro animátory modlitebních skupin“ (KODAM).³⁵

Dne 24. 12. 1985 zemřel moderátor Vojtěch Danielski, jeho nástupcem byl zvolen dlouholetý moderátor katovické diecéze Henryk Bolczyk.

Dne 27. 2. 1987 zemřel v Carlsbergu o. Blachnický, jeho nástupcem, moderátorem centra v Carlsbergu se stal o. Vojtěch Jan Krawiec.

V roce 1987 bylo Hnutí oceněno cenou Fundace Jana Pavla II. za náboženskou a morální formaci polské mládeže. Rok 1989 se stal rokem přípravy na jubilejní rok 2000. Poprvé od vzniku témat roku byla přijata ucelená řada témat na následujících 10 let (podle témat ukazatelů nového člověka). Zároveň se Hnutí zapojilo také do církevní akce „Evangelizace 2000“, v níž se znovu vrátila ke svému evangelizačnímu programu „Ad Christum Redemptorem“. Zároveň s růstem Hnutí rostla také obtížnost materiálního zabezpečení, proto byla v roce 1989 založena „Nadace Světlo-Život“, která byla svěřena Ježíši, Dobrému Pastýři.

V srpnu 1990 byla formálně potvrzena „Společnost kněží Krista Sluhy“. Ta v sobě sdružuje kněze, kteří žijí spiritualitou Hnutí, střeží jeho charisma a slouží jím místní církvi. V roce 1991 se poprvé uskutečnila rekolekční oáza pro nemocné cukrovkou a Diakonie jednoty začala vydávat časopis „Světlo-Život“, který byl o rok později přejmenován na „Oáza“. Byla také vytvořena Rada národního moderátora, která pomáhala řešit problémy v Hnutí a posilovala nejužší okruh zodpovědných za Hnutí v celém Polsku.

³⁵ Polsky Kurs Oazowy Dla Animatorów grup Modlitewnych.

V roce 1993 a následujících 2 letech se uskutečnila „Mimořádná kongregace odpovědných za Hnutí“ (NKO)³⁶, která měla charakter synodu a která hlouběji reflektovala práci Hnutí a přemýšlela nad prohloubením a oživením práce jednotlivých společenství. Dala základ „Centrální diakonii moderace Hnutí Světlo-Život“ (CDMR)³⁷, kterou tvoří moderátor Hnutí Světlo-Život, hlavní moderátoři odpovědní za Hnutí v ostatních zemích, moderátoři centrálních diakonií, představení společností zasvěceného života a 5 laiků vybraných z tématických skupin NKO, po každém z jedné skupiny.

Dne 27. května 1996 došlo k církevnímu schválení laického institutu zasvěceného života - Institutu Neposkvrněné Matky církve. Toto církevní uznání bylo potvrzením autentičnosti charismatu nové formy evangelního života a zároveň bylo vnímáno i jako potvrzení charismatu celého Hnutí. V roce 1997 založil generální moderátor tiskovou kancelář, která měla za úkol šířit Hnutí prostřednictvím tisku a televize a byly zprovozněny také internetové stránky.³⁸

1.3 Hnutí Světlo-Život v Polsku

Jak jsme již mohli poznat, oázová metoda byla oficiální metodou polského episkopátu k formování a obnově farností a náboženského života v Polsku po II. vatikánském koncilu, proto je zde silně zakořeněna. Hnutí je přítomné ve všech polských diecézích a ve velkém množství farností, v nichž slouží podle svého charismatu. Jako takové má vybudovanou silnou „základnu“ a pevnou strukturu, která umožňuje fungování Hnutí.

1.3.1 Struktura Hnutí

Obecně strukturu Hnutí tvoří moderátor a animátoři tvořící tzv. „diakonii“ a účastníci oázové formace, kteří všichni tvoří tzv. „oázu“. Vzhledem k rozšířenosti Hnutí v Polsku, existuje tato struktura na několika úrovních. Na centrální úrovni ji tvoří generální moderátor Hnutí volený biskupy, v současnosti je jím o. Adam Wodarczyk³⁹ a Centrální diakonie Hnutí. Tato diakonie odpovídá za celé

³⁶ Polsky Nadzwyczajna Kongregacje Odpowiedzialnych.

³⁷ Polsky Centralna Diakonia Moderacji Ruchu Światło – Życie.

³⁸ Srov. PALUCH, M., *Zarys historii Ruchu Światło – Życie*, s. 85-142.

³⁹ Je to 5. nástupce o. Františka Blachnického.

Hnutí (včetně zahraničních oáz). Na nižší úrovni jsou to pak diecézní moderátor s diakonií, oázy na této úrovni se nazývají „velké oázy“, tyto jsou složeny ze „středních oáz“, které tvoří krajský moderátor s diakonií a účastníky. Nejnižší úrovní jsou „místní oázy“, malé oázové skupiny fungující ve farnostech, které mají také svoji diakonii.

1.3.2 Diakonie Hnutí

Diakonii Hnutí tvoří lidé, kteří prošli základní oázovou formací, přijali svoji zodpovědnost za církev a svět a poznali svoje povolání v přijetí služby v Hnutí Světlo-Život.

Diakonie je v Hnutí Světlo-Život definována jako:

- postoj služby chápané jako nejplnější způsob realizace svého lidství „hledání sebe v dávání sebe“⁴⁰
- zahrnuje v sobě všechny formy služby prováděné jeho členy (od diakonie moderace po diakonii hospodáře nebo úklidu)
- lidé, kteří se k takové službě zavazují, tak činí buď trvale nebo dočasně za účelem splnění konkrétních úkolů.

Vzorem služby realizované jako úplné odevzdání se Kristu je pro členy Hnutí Neposkvrněná Matka církve.

1.3.2.1 Cíle diakonie

Celé Hnutí je povoláno k tomu, aby sloužilo církvi a světu. Diakonie jsou nástroje, díky kterým může Hnutí toto svoje povolání plnit. Základním úkolem každé diakonie je stále hlubší vrůstání do života Hnutí a každodenní praktická přítomnost v tomto světě. Takto služba diakonie přirozeným způsobem dosahuje do společenství Hnutí a zároveň jsou společenství Hnutí prvními, které diakonie zapojuje do iniciativy a aktivity.

⁴⁰ Srov. GS, čl. 24.

1.3.2.2 Struktura Diakonie Hnutí

Podle typu přijatých úkolů můžeme diakonii Hnutí rozdělit do dvou skupin:

Speciální diakonie – slouží realizaci úkolů v různých oblastech svého působení.

- jsou zaměřeny vně i dovnitř Hnutí. Vně, když je jejich cílem služba církvi a světu, dovnitř, když k plnění této služby zve Hnutí a otvírá jeho společenství a členy na své působení a formuje je v této oblasti.
- seznam těchto diakonií není uzavřený. Kromě diakonií utvořených zakladatelem mohou povstávat nové, jestliže se objevují nové oblasti, ve kterých by Hnutí nebo některé jeho společenství mělo nabídnout svou službu.

V současné době jde o diakonie:

- osvobození – tato diakonie je považována za základní, protože má sloužit k záchraně existence člověka, k postavení se proti tomu, co ohrožuje člověka i jednotu společenství. Stojí na začátku každé práce ve farnosti. Je těžké snažit se o obnovení života ve farnosti, pokud jsou zde manželé, kteří se rozvádějí, lidé závislí, pokud je ve farnosti více pohřbů než křtů. Je potřeba si uvědomit situaci farnosti nebo společenství a nejprve se snažit o obrácení, o otevření srdcí na Krista, protože aby zrna přineslo užitek, musí padnout do úrodné půdy (Srov. Mt 13,8). V Polsku plní tuto diakonii zejména Kruciáta osvobození člověka.⁴¹
- evangelizace – diakonie evangelizace je s diakonií osvobození úzce spjata, nedá se říci, která z nich by měla být první a která ji následovat, protože člověka může osvobodit od hříchu a otroctví právě evangelium. V evangeliu člověk nachází řešení svých problémů.⁴²
- života – tato diakonie se věnuje ochraně lidského života od početí do přirozené smrti, který je dnes neustále ohrožován. Věnuje se se aktivitám a iniciativám, které propagují a šíří „kulturu života“, civilizaci

⁴¹ Srov. BLACHNICKI, F., *Charyzmat Światło-Życie w służbie odnowy Kościoła lokalnego*, [online], 2007-02-27, cit. [2011-10-29], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1408>](http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1408).

⁴² Srov. tamtéž.

lásky a křesťanskou čistotu a věnuje se také výchově k odpovědnému rodičovství.⁴³

- liturgie – jejím cílem je formovat k správnému chápání a prožívání liturgie podle dokumentů II. vatikánského koncilu a tímto přispívat k obnově farnosti.⁴⁴
- společné komunikace na centrální úrovni

Ze speciálních diakonií založených o. Blachnickým se nejméně rozvinula diakonie milosrdenství, jejíž rozvoj je současným úkolem Hnutí.

Diakonie sloužící budování a formaci Hnutí – lze ji rozdělit také do dvou skupin:

1. diakonie formace – jejím úkolem je organizovat a vést formaci v Hnutí.

Jsou to:

- diakonie rekolekčních oáz zodpovědná za organizaci oáz
- diakonie deuterokatechumenátu zodpovědná za katechumenátní formaci ve společenstvích Hnutí, tuto diakonii plní mezi jinými animátoři formačních skupinek
- diakonie Domácí církve v rozmezí v jakém je odpovědná za formaci, jak rekolekční, tak v průběhu roku v rodinné větvi Hnutí. Tuto diakonii plní mezi jinými animátorské páry kruhů rodin.
- diakonie Formace diakonie zodpovědná za formaci animátorů a obecně formaci diakonií v Hnutí, Dny společenství, za vedení Rekolekční oázy diakonie

2. diakonie služby Hnutí – jejich úkolem je zajištění hladkého fungování Hnutí. Jsou to diakonie:

- jednoty
- slova
- svědectví
- materiálních prostředků (ekonomická rada)
- domácí církve (v oblasti moderace)
- jiné diakonie pomáhající moderátorovi⁴⁵

⁴³ Srov. HESKE J., *Hnutie Svetlo-Život na Slovensku*, s. 52.

⁴⁴ Srov. tamtéž.

1.4 Hnutí Světlo-Život v českých zemích

Do Československa se Hnutí Světlo-Život rozšířilo z Polska počátkem 80. let, kdy se začaly organizovat oázy v Čechách.⁴⁶ Po roce 1989 mohlo Hnutí začít pracovat legálně. Národním moderátorem Hnutí je o. Jan Rajlich, OP.

Struktura se stále ještě tvoří, v současné době je Hnutí Světlo-Život v České republice rozděleno na 5 středních oáz, z nichž 4 fungují na území Čech a jedna na Moravě.⁴⁷

Jsou to oázy:

- Ain Karim v severních Čechách
- Siloe v jižních Čechách
- Mamre převážně ve středních Čechách
- Nový Jeruzalém na Plzeňsku
- Choreb na Moravě

Každá z těchto středních oáz má svého moderátora a tým animátorů. Vzhledem k celkově malému počtu animátorů i účastníků, není v ČR ještě vytvořena struktura diakonie jako v Polsku.

Náznamy jednotlivých diakonií již však můžeme vidět v aktivitách, do kterých se účastníci i animátoři Hnutí zapojují.

Jsou to především:

- Pochod pro život v Praze (diakonie života).
- účast na evangelizačních misiích (diakonie evangelizace) – především české oázy.

⁴⁵ Srov. RUCH ŚWIATŁO – ŻYCIE, *Serwis www Ruchu Światło-Życie* [online], [s.a.], cit. [2011-03-07], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/dokument.php?id=3054>](http://www.oaza.pl/dokument.php?id=3054).

⁴⁶ Srov. HNUTÍ SVĚTLO-ŽIVOT, *Historie* [online], 2010-09-21, cit. [2010-11-14], dostupné na [www: <http://www.svetlo-zivot.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=35&Itemid=80>](http://www.svetlo-zivot.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=35&Itemid=80).

⁴⁷ Podle tohoto zeměpisného rozdělení se někdy mluví o „české“ a „moravské“ oáze.

- účast v Kruciátě osvobození člověka (diakonie osvobození) - většinou jde o jednoroční závazek k abstinenci, ale jsou i členové, kteří se zavázali k abstinenci trvalé.
- modlitba „Živého růžence za oázy“ (diakonie modlitby).

2 Hlavní metody a pilíře formace v Hnutí Světlo-Život

Jak už bylo řečeno v předcházející kapitole, cílem Hnutí Světlo-Život je rozvoj křesťana a jeho doprovázení na cestě ke zralé víře, ke křesťanské dospělosti, která se „vyznačuje osobním vztahem s Ježíšem Kristem, vyjádřeným vědomou obnovou křestních slibů a zapojením se do společenství církve“⁴⁸.

2.1 Struktura formace v Hnutí Světlo-Život

Formace se skládá ze tří hlavních etap, které se opírají o čtyři základní etapy katechumenátu, jak je uvádí dokument *Ordo initiationis christianae adultorum* (OICA):

- období zvěstování evangelia a předběžný katechumenát
- období katechumenátu
- období očišťování a zasvěcování do křesťanské praxe
- období mystagogie⁴⁹

V Hnutí Světlo-Život jsou etapy katechumenátu a očišťování a zasvěcování spojeny do etapy nazvané deuterokatechumenát⁵⁰, takže výsledné etapy jsou pouze tři:

- období evangelizace
- období deuterokatechumenátu
- období mystagogie nebo také diakonie⁵¹

⁴⁸ Srov. RUCH ŚWIATŁO – ŻYCIE, *Serwis www Ruchu Światło-Życie* [online], [s.a.], cit. [2010-04-05], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/sekcja.php?id=194>](http://www.oaza.pl/sekcja.php?id=194).

⁴⁹ SEKRETARIÁT ČESKÉ LITURGICKÉ KOMISE, *Úvod do křesťanského života*, čl. 7.

⁵⁰ Toto období se tak nazývá proto, že se neomezuje pouze na práci s ještě nepokřtěnými, zvláště na Moravě se jedná o formaci většinou již pokřtěných. Srov. OÁZA CHOREB, *Podstata Hnutí Oáza Choreb – Oáza Choreb* [online], [s.a.], cit. [2010-09-04], dostupné na [www: <http://choreb.minorite.cz/podstata>](http://choreb.minorite.cz/podstata).

2.1.1 Evangelizace

Tato etapa zahrnuje osobní evangelizaci, účast na evangelizačních rekolekcích⁵² nebo jiné formy setkání s křesťanskou zvěstí⁵³, které mají účastníky přivést k přijetí Ježíše Krista jako svého Pána a Spasitele a rozhodnutí k zapojení do postevangelizační skupinky Ježíšových učedníků, případně do skupinky prekatechumenátní, jedná-li se o nepokřtěné.⁵⁴

Tato postevangelizační etapa trvá několik týdnů až jeden školní rok. Během ní probíhají jednou za týden nebo za 14 dní biblicko-modlitební setkání v malých skupinách v místě bydliště, jejichž cílem je prohloubení a upevnění víry v pravdy poznané a přijaté při evangelizaci.⁵⁵ Nejprve jsou to čtyři setkání nad evangeliem podle sv. Lukáše, poté osm setkání poevangelizačních a celé období vrcholí 15-ti denními rekolekcemi „Oázou nového života prvního stupně“ (ONŽ I°), jejímž hlavním cílem je setkání s Kristem přítomným v Božím slově.⁵⁶ Tato oáza tvoří jakýsi přechod mezi obdobím evangelizačním a deuterokatechumenátním. Je tomu přizpůsoben i program, jehož první část (první 4 dny) mají vést k definitivnímu upevnění pravd získaných při evangelizaci a druhá část (zbývajících 11 dní) uvádět do deuterokatechumenátní formace. Výsledkem této oázy má být rozhodnutí připojit se k deuterokatechumenátní formaci. Na konci této oázy nebo - v případě účastníků, kteří neprošli postevangelizační formací, po jejím skončení⁵⁷ jsou účastníci přijati do deuterokatechumenátu.

2.1.2 Deuterokatechumenát

Deuterokatechumenátní formace trvá 2 – 3 roky. Jednotlivé roky formace se postupně soustřeďují na Boží Slovo (1. rok), liturgii (2. rok) a společenství církve (3. rok). Délka deuterokatechumenátu závisí na pojetí 3. roku formace, zda se

⁵¹ V Hnutí Světlo-Život se toto období vpravení do života církevního společenství pojí zvláště s chápáním charismatu a diakonie – služby tomuto společenství. Srov. *Příručka Oázy nového života II. stupně - část A*, s. 9.

⁵² Jde např. o Oázu evangelizace – viz kap. 3.2.2.1, s. 48-49.

⁵³ Např. v českých oázách animátoři organizují promítání filmu „Ježíš“ s následnou možností diskuze.

⁵⁴ Srov. *Příručka Oázy nového života II. stupně - část A*, s. 9.

⁵⁵ Srov. tamtéž.

⁵⁶ Srov. RUCH ŚWIATŁO – ŻYCIE, *Serwis www Ruchu Światło-Życie* [online], [s.a.], cit. [2010-03-05], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/sekcja.php?id=194>](http://www.oaza.pl/sekcja.php?id=194).

⁵⁷ Je to zpravidla na začátku adventní doby, aby měli účastníci dostatečný čas k rozhodnutí.

zahrnuje ještě do deuterokatechumenátu nebo už do mystagogie.⁵⁸ V Oáze Choreb se zahrnuje do období mystagogie.⁵⁹

První rok formace zahrnuje 11 setkání ještě více evangelizačního rázu nazývané „Cesta nového života“, jejichž cílem je upevnit v každodenním životě prvky, které mohli účastníci poznat a prožít na ONŽ I° a které probíhají od září do začátku adventu.

Následuje 20 setkání nazvaných „Deset kroků ke křesťanské zralosti“, která systematicky představují základní obsah římskokatolické víry a probíhají od adventu ideálně do slavnosti Seslání Ducha svatého, na Moravě ve většině případů do konce školního roku. Jsou uspořádána do třech tématických bloků:

- dogmatické (kroky s názvy: Ježíš Kristus, Neposkvrněná, Duch svatý, Církev): Tyto kroky mají za cíl ukázat a formovat vztah věřícího člověka k jednotlivým osobám Nejsvětější Trojice a ke druhým lidem.
- asketické prostředky křesťanského růstu (kroky nazvané: Boží slovo, Modlitba, Liturgie): Jejich cílem je uvést poznané pravdy do praxe a ukázat, že jsou to prostředky k růstu duchovního života.
- prvky apoštolské (kroky: Svědectví, Nová kultura, Agapé): Tyto představují důsledky přijatých pravd a zároveň ukazují způsob apoštolského zaangažování členů Hnutí Světlo - Život.

Na tyto kroky navazuje 15-ti denní „Oáza nového života druhého stupně“ (ONŽ II°), která zahajuje druhý rok deuterokatechumenátní formace. Jejím cílem je liturgicko-svátostná iniciace a doprovázení k vnitřní svobodě člověka, osvobození od „starého člověka“ (Srov. Řím 6, 6) za pomoci rozjímání nad knihou Exodus.⁶⁰

Ve školním roce se opět účastníci setkávají ve skupinách při 11 biblických kroužcích, jejichž cílem je uvedení do Bible jako dějin spásy. Ve všech knihách Písma svatého je ukazován Boží plán spásy s člověkem, aby každý ze členů kruhu, mohl poznat, že i on je zahrnut do Božího plánu spásy.

Poté následuje vlastní liturgicko-svátostná iniciace, která zahrnuje:

⁵⁸ Srov. *Příručka Oázy nového života II. stupně - část A*, s. 10.

⁵⁹ Srov. OÁZA CHOREB, *Podstata hnutí oáza Choreb – Oáza Choreb* [online], [s.a.], cit. [2010-03-09], dostupné na [www: <http://choreb.minorite.cz/podstata>](http://choreb.minorite.cz/podstata).

⁶⁰ Srov. RUCH ŚWIATŁO – ŻYCIE, *Serwis www Ruchu Światło-Życie* [online], [s.a.], cit. [2010-03-05], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/sekcja.php?id=194>](http://www.oaza.pl/sekcja.php?id=194).

- liturgicko-biblické kruhy navazující na nedělní čtení, jejichž hlavním cílem je prohloubení eucharistické iniciace.
- přípravu na obnovu křestních slibů probíhající v postní době, založenou na práci se zápisníkem „Uzavírám s vámi smlouvu“.
- velikonoční triduum prožité jako rekolekce, jež vrcholí obnovou křestního slibu.⁶¹

Je kladen důraz také na to, aby následující velikonoční doba byla prožívána ve velké radosti a při slavnosti Seslání Ducha svatého je možnost obnovy svátosti biřmování.⁶²

2.1.3 Mystagogická diakonie

Toto období může začít po prožitém triduu nebo o letní „Oáze nového života třetího stupně“ (ONŽ III°). Bez ohledu na to, zda je tato letní oáza chápána jako součást etapy deuterokatechumenátu nebo mystagogie, je zaměřena na tajemství církve jako společenství (z tohoto důvodu, je-li to možné, se konají tyto letní rekolekce v Římě) a zároveň má pomáhat účastníkům objevovat jejich charismata a také jejich povolání ke službě – diakonii v místní církvi.⁶³

K tomu také napomáhá setkávání ve skupinách během následujícího roku. Formace během roku po ONŽ III° je založena na Božím slově z liturgického cyklu, perspektivě budování farního společenství a prohloubení nauky o církvi. Prohlubuje program ONŽ III°. V Polsku ji tvoří 3 prvky:

- tzv. „Škola Krista“ – setkávání v malé skupině nad otázkami pomáhajícími objevit svoje povolání a zapojení se do služby církve.
- prožití slavnosti Seslání Ducha svatého. V oázách bývá v této době konána Centrální oáza matka, během níž má účastník přijmout povolání ke službě v církvi, společenství a společnosti.
- seminář obnovy v Duchu svatém, který má napomoci oživení a obnovení vztahu k Bohu a přijatých darů Ducha svatého, aby nezankl původní zápal. Tyto obnovy se konají v postě a o Velikonocích.⁶⁴

⁶¹ Srov. RUCH ŚWIATŁO – ŻYCIE, *Serwis www Ruchu Światło-Życie* [online], [s.a.], cit. [2010-03-05], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/sekcja.php?id=194>](http://www.oaza.pl/sekcja.php?id=194).

⁶² Srov. *Příručka Oázy nového života II. stupně - část A*, s. 11.

⁶³ Srov. tamtéž.

⁶⁴ Srov. HESKE, J. *Dva životy v jednom svetle*, s. 219-221.

V Oáze Choreb ale bohužel tento bod formace zůstal málo prožívaný, případně se soustředí jen na první dva z uvedených bodů.

Tím končí základní formace v Hnutí Světlo-Život. Další etapy formace mají za cíl přípravu pro konkrétní diakonii v hnutí Světlo - Život a v místním společenství.⁶⁵

Přijetí diakonie je ovocem základní formace Hnutí. Základní roli v přijetí diakonie plní „Rekolekční oáza diakonie“ (ORD). Úkolem ORD je ukázat účastníkům celistvou vizi Hnutí Světlo-Život a vyzvat je k zodpovědnému přijetí programu Hnutí a nabídnutí se mu k službě v rámci svých možností. Diakonie není pouze místem práce, ale také místem další formace. Tato už je zaměřena speciálně na studium a prohlubování v oblasti působení jednotlivých diakonií. Tuto formaci připravuje v Polsku Centrální diakonie.

Zásady plnění diakonie:

- kolegialita – služba na všech úrovních musí být vykonávána společně. Každý moderátor musí kolem sebe shromáždit byť jen malý tým, který je společenstvím modlitby, naslouchání Božímu slovu a práce.
- subsidiarita – úkol, který může být vykonán na nižší úrovni odpovědnosti, nesmí být konaný na vyšší úrovni. Odpovědní na vyšším stupni odpovědnosti se musí stále snažit o decentralizaci.
- solidarita – podle ní se všichni cítí být zodpovědní za všechno, i když každý má své určité úkoly, všechna práce se provádí v duchu vzájemného zájmu, porozumění a pomoci různých typů a úrovní diakonie. Angažování se v jedné diakonii nemůže vést k uzavření se a ztrátě zájmu vůči ostatním úkolům.
- funkční období – i když angažování se v dané diakonii by mělo být stálé, přesto plnění úkolu odpovědného na každé úrovni a ve všech ohledech, má mít charakter funkčního období. Délku funkčního období a možnosti znovuzvolení do funkce upravují dokumenty dané služby. Pokud toto nic neupravuje, je potřeba při ustavení služby, zvolit funkční období.
- dobrovolnictví – diakonie je plněna bez nároku na mzdu nebo nějaký zisk. Angažovanost v diakonii je darem církvi, světu i Hnutí. Tato

⁶⁵ Srov. Příručka Oázy nového života II. stupně - část A, s. 11.

zásada není bez výjimky, pokud někdo vykonává svou službu na plný úvazek, je Hnutí povinno poskytnout takové osobě náležitou náhradu.⁶⁶

2.2 Metody formace v Hnutí Světlo-Život

Základní metody Hnutí Světlo-Život jsou také považovány za základní dary či charismata Hnutí. Tato základní charismata provázejí všechny etapy formace a nazývají se také základní výchovné metody. Nikdy nevystupují odděleně, ale jsou spojené. Jsou to:

- znak Světlo-Život, jednota mezi světlem a životem.
- oázová duchovní cvičení, která jsou formou intenzivního prožívání života s Bohem v církvi, která je společenstvím. Je to metoda obnovy křesťanského života.
- malá skupina, která je základním prostředím pro růst víry.⁶⁷

2.2.1 Znak Hnutí Světlo-Život

Znak Hnutí Světlo-Život tvoří řecká slova fos – světlo ($\Phi\Omega\Sigma$) a zoe – život ($Z\Omega H$) vepsaná do tvaru kříže, spojeného uprostřed písmenem Ω (viz obr. 1).

Obr. 1: Znak fos-zoe

Převzato z: <<http://www.oaza.pl>>.

⁶⁶ Srov. RUCH ŚWIATŁO – ŻYCIE, *Serwis www Ruchu Światło-Życie* [online], [s.a.], cit. [2011-03-07], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/dokument.php?id=3054>](http://www.oaza.pl/dokument.php?id=3054).

⁶⁷ HESKE, J., *Dva životy v jednom Svetle*, s. 182-183.

Tato slova jsou přijata z evangelia sv. Jana, kde označují Krista. Tento symbol vyjadřuje základní charisma Hnutí, které touží pomoci lidem k plnosti křesťanského života, ke křesťanské zralosti, k životu z evangelia. Znak Hnutí v sobě shrnuje ideál křesťanské zralosti, jejíž podstatou je láska zjevená na kříži, a popisuje metodu formace zakládající se na spojení roviny poznání s rovinou života a konání. Proto se Hnutí nazývá „Světlo - Život“, protože tato slova ukazují na nerozdělitelnou jednotu a ukazují na cestu k plné, harmonické jednotě v člověku mezi „světlem“ – tím, co vidí a přijímá za pravdu a „životem“, čili tím, co činí. Tento znak vyzývá k přijetí správného životního postoje. K jednotě světla a života může přivést člověka pouze Duch svatý. Jenom v něm je možné natolik přijmout Krista, který je Světlem, a tak se s ním sjednotit, že se nám stane i Životem.⁶⁸

2.2.2 Oázová duchovní cvičení

Oázová duchovní cvičení, neboli rekolekční oáza, mají tyto základní rysy:

- účastníci mají zkušenost setkání se s Kristem a zážitek církve.
- oáza je prostředí života, ve kterém účastníci přijímají evangelijní styl života a mají zkušenost z nového způsobu života, myšlení a chování.
- na oáze je malá skupina, která má všechny prvky církve.
- každý den na oáze má svoji celistvost, všechny prvky směřují k jednomu tématu, všechny zážitky dne jsou soustředěné okolo jednoho tématu.
- oáza je přizpůsobena věkovým a psychickým potřebám člověka.
- oáza si vyžaduje věrnost vůči charismatu zakladatele.

Rekolekční oáza trvá 15 dní podle růžencových tajemství.⁶⁹ Každý den je zasvěcen jednomu růžencovému tajemství a zároveň se tak sleduje i liturgický rok (advent, Vánoce, postní doba, Velikonoce, liturgické mezidobí). Tímto způsobem mohou účastníci během rekolekcí prožívat Boží plán spásy.

Duchovní cvičení se mění podle jednotlivých stupňů nebo typů rekolekcí (např. pro děti, mládež, rodiny), ale obsahují vždy následující prvky:

- ranní modlitba, která má být uvedením do tématu daného dne. Má charakter liturgické modlitby. Při ní zaznívá „Slovo dne“ – citát z Písma

⁶⁸ Srov. PALUCH, M., *Zarys historii Ruchu Światło – Życie*, s. 51.

⁶⁹ Oáza vznikala v době, kdy ještě nebyl ustanoven růženec světla.

svatého, který vyjadřuje hlavní myšlenku dne, „Píseň dne“, která má podobnou funkci a zapaluje se „Svíce oázy“⁷⁰.

- mše svatá, která je pramenem a vrcholem celého dne. V ní je prezentované hlavní téma dne skrze výběr čtení, výběr písní, homilií, obřady, komentáře a mešní formulář.
- objevná výprava, nazývaná na některých typech rekolekcí „Výprava otevřených očí“, která má účastníkům pomoci skrze kontakt s přírodou a sakrální architekturou abstraktně myslet, číst symboly a znaky a prohlubovat dějiny církve a umění.
- biblické setkání v malé skupině umožňuje poznávat Písmo svaté a uvádět je v každodenní život. Rozvíjí zvláště téma dne.
- stánek setkání je každodenní osobní modlitba spojená s Písmem svatým a tématem dne. Provází formaci nejen na rekolekcích a je na ni kladen velký důraz. Myšlenka vychází z knihy Exodus, kde si Mojžíš postavil stan za táborem a do tohoto stanu setkání přicházel, kdykoliv hledal Hospodina a rozmlouval s ním tváří v tvář jako s přítelem (Srov. Ex 33, 7 - 23). Po vzoru Mojžíše má tato forma modlitby obsahovat odstup od běžných činností (vyjití za tábor), vyhrazený prostor a čas (stan), uvědomění si Boží přítomnosti a přátelství (neplním povinnost, ale jdu za svým přítelem), upřímnost a otevřenost.⁷¹
- apoštolská škola je přednáška nebo diskuze podle tématu a stupně oázy
- večer nové kultury je zkušenost „nové kultury“⁷², kterou je potřebné se učit žít v každodenním životě. Tento bod programu zároveň umožňuje shrnutí celého dne.
- paraliturgická pobožnost má formu slavení, konference, liturgické modlitby, bdění, křížové cesty. Je vždy završením nějaké etapy a příležitostí pro prohloubení oázového programu.⁷³

⁷⁰ Svíce oázy je symbolem Krista přítomného uprostřed společenství a dále symbolem jednoty celého Hnutí Světlo-Život. Svíce se svítí v Krościenku 2. února a rozsvěcují se při hlavních bodech programu rekolekčních oáz nebo při setkáních formační práce.

⁷¹ Srov. BLACHNICKI, F., *Namiot Spotkania*, [online], 2007-02-27, cit. [2011-07-15], dostupné na [www: <http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1431>](http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1431).

⁷² Více viz. podkapitola 2.3. Pilíře formace v Hnutí Světlo-Život, s. 39-41.

⁷³ Srov. HESKE, J., *Dva životy v jednom Svetle*, s. 196-197.

2.2.3 Práce v malé skupině

Tato metoda je přítomná ve všech typech formace. Malá skupina je základní buňka Hnutí, ze které celé Hnutí vyrůstá. Skupinu tvoří animátor a nejméně 3, nejvíce 7 účastníků⁷⁴. Úkolem animátora není být vychovatelem ani dozorcem, ale svědkem. Vzorem pro oázového animátora má být postava svatého apoštola Filipa nebo Ondřeje z evangelia sv. Jana:

„Jeden z těch dvou, kteří slyšeli, co Jan řekl, a Ježíše následovali, byl Ondřej, bratr Šimona Petra. Vyhledal nejprve svého bratra Šimona a řekl mu: 'Nalezli jsme Mesiáše (což je v překladu: Kristus). ' Přivedl ho k Ježíšovi. '“ (J 1, 40-42)

„Filip zase vyhledal Natanaela a řekl mu: 'Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš v Zákoně i Proroci, Ježíše, syna Josefova z Nazareta. ' Natanael mu namítl: 'Z Nazareta? Co odtamtud může vzejít dobrého?' Filip mu odpoví: 'Pojď a přesvědč se! '“ (J 1, 45-46)

Animátor je člověk, který našel Ježíše a chce se se svým objevem rozdělit s ostatními, aby jim umožnil stejný objev a přivedl je ke Kristu. Animátor tedy nemá být učitelem, který vyučuje o Kristu, ale má o něm vydávat svědectví a k tomu vést i členy skupiny.⁷⁵

Tato skupina má mít charakter křesťanského společenství a je vnímána jako malá buňka církve. Členové této skupiny mají zakusit víru a křesťanské společenství.

Malá skupina má mít tyto prvky:

- Boží slovo prožívá jako slovo života, tzn. že je normou pro život členů malé skupiny.
- modlitba je odpovědí na Boží slovo. Je důležité, aby se malá skupina společně modlila za sebe navzájem, za církve a svět.
- neustálá snaha o změnu života podle evangelia.
- agapé⁷⁶, opravdová láska, která se projevuje službou.

⁷⁴ Ve větších skupinách by se hůře navazovala sdílnost a důvěra.

⁷⁵ Srov. BLACHNICKI, F., *Oáza nového života I. stupně : Konspekty pro moderátory a animátory, část A*, s. 32-33.

⁷⁶ Česky překládáme jako „krásná láska“, v Hnutí se používá raději řecké slovo, protože české slovo „láska“ je význačné a v obecnějším povědomí se neshoduje s obsahem, který vyjadřuje řecký výraz. Jde o nezištnou, obětující se, sebedávající lásku.

- liturgie je pramenem a vrcholem křesťanského společenství, je znakem jednoty s místním společenstvím.⁷⁷

2.3 Pilíře formace v Hnutí Světlo-Život

Dalším z významných prvků plodnosti rekolekční oázy i celé oázové formace je vytvoření křesťansky „zdravého prostředí“. Všeobecně je rozvoj každého života spojen a podmíněn odpovídajícím prostředím (např. sluneční svit, teplota, dostatek živin, vzduch). Podobně je tomu i s Božím životem v člověku. To, že tento život v člověku často zaniká nebo umírá, svědčí o tom, že často chybí prostředí, kde by mohl růst a rozvíjet se. Proto chce zejména rekolekční oáza, ale i ostatní oázová setkání, vytvořit alespoň na krátkou dobu prostředí života podle Ducha, nazývané také prostředím „nové kultury“.

Účastníkům je potřeba ukázat, že je možné odhodit různé návyky, ubránit se módě a způsobům chování vnucovaným světským prostředím, že je možné vytvořit si vlastní životní styl podle Ducha, který přináší pravdivou, hlubokou radost a vysvobození.

Zásady vytvoření prostředí podle Ducha⁷⁸:

- **Kultura soužití v duchu Agapé.** Agapé je nesobecká láska, která touží dávat. Ona tvoří základní atmosféru pro růst života v Duchu. Zejména animátoři by se měli svým jednáním snažit o tuto lásku a vést k ní i účastníky. Příležitosti k jejímu projevení jsou v běžných momentech každého dne, zvláště pak při společném stolování a při tzv. „službě“⁷⁹.
- **Svoboda od zlovyků.** Oázové prostředí života předpokládá úplné vyloučení alkoholu a kouření. Účastníci jsou vychováni k vědomé abstinenci od alkoholu, nikotinu a jiných narkotik. Minimálně je vyloučen alkohol ze společného života oázy a kouření je povoleno jen mimo prostory, kde jsou nekuřáci. Od moderátorů a animátorů se

⁷⁷ Srov. HESKE, J., *Dva životy v jednom Svetle*, s. 215.

⁷⁸ Snaží se uplatňovat ve vší činnosti Hnutí, ale zejména na oázových rekolekcích.

⁷⁹ Účastníci jsou na rekolekcích rozděleni do menších skupinek po 5 – 7 lidech. Tyto skupiny se střídají ve službách zajišťujících: úklid, pomoc v kuchyni, liturgickou službu a přípravu programu na večer nové kultury.

vyžaduje úplná abstinence.⁸⁰ Je to důsledkem toho, že člověk, který je naplněn Duchem svatým, nepotřebuje „umělé zdroje radosti“ jakým alkohol je. V Polsku je důvodem také vysoká míra alkoholismu, který má kořeny v nezdravých společenských a přátelských zvycích s „nucením k pití“.⁸¹ Kouření je kromě závislosti také zdraví škodlivé, proto je jeho přítomnost vedle nekuřáků projevem sobectví a nelásky, která na oáze nemá místo.

- **Klima čistoty a úcty k osobě.** Oáza nového života má být prostředím ochrany důstojnosti člověka a čistoty. Důstojnost a hodnota každé osoby je natolik velká, že není možné, aby byla jinou osobou brána jako užitkový předmět nebo aby tak člověk sám přistupoval ke druhému. Proto se na oázách dbá o správný přístup k člověku, o ohleduplnost ke druhému⁸². Projevuje se také v přípravě programu večera nové kultury, kde nemají místo provokující, urážlivé, dvojsmyslné nebo hrubé hry, písničky, scénky apod.
- **Rekreace v Duchu.** ONŽ, zvláště rekolekční, se svojí organizací, vnějším vzhledem a situacemi podobá obyčejné rekreaci. Zvláště pro konání letních rekolekčních oáz, ale i jiných oáz, např. modlitby, jsou vybírána turisticky nebo rekreačně atraktivní místa, kde je blízký kontakt s přírodou a kromě vnitřního obnovení jde i o obnovení sil tělesných. Narozdíl od táborů nebo rekreací, kde se často odpočinek nakonec spojí s nudou z nicnedělání a hrozí ubíjení času různými způsoby, mnohdy pochybnými, v oázách jde o nový způsob života, kde je místo pro odpočinek a „volné nadechnutí“ duše i těla.

⁸⁰ V této otázce se situace v Česku a Polsku poněkud liší. V Polsku jsou moderátoři a animátoři opravdu členy Kruciáty osvobození člověka se slibem úplné abstinence od alkoholu, v ČR to není podmínkou.

⁸¹ Tyto zvyky jsou rozšířené i u nás, jde o zvyky „zapíjení“ radostných i bolestných událostí, přátelského posezení, které si nelze představit bez alkoholu, pití, „abych neurazil“. Smyslem tohoto bodu není bojovat nebo zavrňovat alkohol celkově, ale poukázat na nebezpečí, která plynou ze zvykovosti v jeho užívání, o poukázání na skutečnost, že alkohol nesmí být tím, co dělá oslavu oslavou a také o solidaritu s abstinujícími alkoholiky, kteří, pokud nechtějí alkoholismu znovu propadnout, nesmí opravdu ani kapku alkoholu.

⁸² Zejména dívky jsou vedené k tomu, aby si uvědomily, že svým oblečením mohou mužům znesnadňovat jejich úsilí o čistotu a snižovat svoji důstojnost, proto je v dívčím oblékání v oáze zásada „zakrytá ramena a sukně/kalhoty pod kolena“.

- **Radost v Pánu.** Pokud se člověk otevře Bohu a začne žít nový život v Duchu, naplní ho opravdová, hluboká radost, která je plodem Ducha svatého (Srov. Gal 5,22).⁸³

⁸³ Srov. BLACHNICKI, F., *Oáza nového života I. stupně : Konspekty pro moderátory a animátory, část A*, s. 25-30.

3 Pastorační působení Oázy Choreb

Střední Oáza Choreb, jak již bylo zmíněno, svým působením zahrnuje celou Moravu. Jejím moderátorem je o. Josef Goryl, OFMConv. Své centrum má na mariánském poutním místě Cvilín u Krnova.

3.1 Charakteristika Oázy Choreb

Vzhledem k celkové situaci v českých zemích, má Oáza Choreb zvláštní postavení, protože narozdíl od situace v Čechách, má na starosti poměrně velkou plochu. Za téměř 20 let své existence jí prošlo několik stovek účastníků, kterým pomohla najít osobní vztah ke Kristu, upevnit víru nebo poznat své životní povolání. Zpočátku, v 90. letech se soustředila zejména na mládež a děti, v současné době je nejvíce viditelná a plodná její péče o rodiny.

3.1.1 Historie Oázy Choreb

Historicky první oáza na území Moravy proběhla v roce 1980 nebo 1981 v Bukovci, moderátorem byl o. Adam Rucki. Po oáze pokračovala i týdenní formační práce, ale skončila zatčením o. Adama a znovu se neobnovila. Samotné počátky Oázy Choreb sahají tedy až do počátku 90. let a jsou spojeny s jejím moderátorem o. Josefem Gorylem, OFMConv.

V této době byla již oáza silně rozvinuta v Polsku, kde sám o. Josef prožil počátkem 80. let Oázu nového života prvního stupně, ale bez nějakého většího nadchnutí se pro toto Hnutí. Již několik let také působí oáza v Čechách, ale pro Moravu to nemělo větší význam, případní zájemci z česko-polského pohraničí spíše využívali oázové rekolekce v Polsku. Vždy však šlo pouze o jednotlivce nebo malé skupinky několika přátel či příbuzných.

Otec Josef, tehdy jáhen, toužil po Sametové revoluci zahájit na Moravě práci s mládeží a jeho přítelem mu byla doporučena právě oázová metoda. Proto již v létě 1991 proběhla první ONŽ I° ve Vendryni u Třince. Moderátor (o. Stanisław Stój, OFM, Conv.) i skupina animátorů byla pozvána z Polska a oáza

byla vedena v polštině. Účastníci byli ze slezského pohraničí, takže nebyl problém v porozumění. O. Josef Goryl se této oázy účastnil jako hospodářský animátor. Od tohoto roku probíhají na Moravě letní oázy každý rok.

Na Chorebu již od počátku o. Josef dbal o co nejvěrnější naplňování obsahu exercičního dne a zachovávání „oázového ducha“, takže na rozdíl od začínajících oáz v Čechách, kde se program exercicií postupně dotvářel a ne všechny body programu byly zavedeny již na prvních rekolekcích, na Moravě měla již tato první oáza všechny části programu navržené o. Blachnickým zachovány a zrealizovány.

Otec Josef také přísně dbal na formační práci během roku, takže i tito první účastníci se scházeli k formační práci „Kroky ke křesťanské zralosti“, třebaže bez kněze nebo animátora a následující rok se zúčastnili ONŽ II°, která proběhla opět pod vedením o. Stóje a polských animátorů ve Vendryni.

Ještě tentýž rok se sami zapojili jako animátoři pro další ONŽ I^o., kterou již moderoval o. Josef Goryl, třebaže sami neměli ještě ukončenou základní formaci.

Počátky devadesátých let byly velmi plodné, letních oáz se vždy účastnilo několik desítek lidí a oáza na Moravě se rozrůstala. V roce 1995 byla poprvé zorganizována ONŽ III° v Brně. Na tuto oázu bývá mezi účastníky často vzpomínáno, protože třebaže byl naplněn program oázy, účastníci se zapojovali také do prací na opravách brněnského minoritského kláštera, kde oáza probíhala. Díky této „mimořádnosti“ však vznikly mezi všemi účastníky mnohem hlubší vztahy, které se později projeví zejména v sebranosti animátorských týmů. Přibližně ve stejné době začínají být pořádány také víkendové „Oázy modlitby“.

Formační setkání pro animátory (na Moravě nazývané „Škola animátora“) se objevují až v roce 1998 a bývají v podobě víkendového setkání organizovány asi třikrát ročně. Poslední se však zatím uskutečnily v květnu v roce 2009, od této doby zde nastává pauza.

V roce 1999 se poprvé koná letní „Oáza dětí Božích“, v následujících letech pak ještě několikrát, poslední se uskutečnila v roce 2002 v Melči. Tyto oázy byly především hodně náročné pro animátory.

V roce 2001 se poprvé uskutečnila zkušební „Quasi oáza III. stupně“ v Římě, trvala však jen 5 dní. První úplná „Oáza nového života III. stupně“ v Římě se uskutečnila v roce 2003 a následně pak v roce 2005.

V roce 2004 se poprvé uskutečnila „společná“ oáza pro Čechy i Moravu (ONŽ II° ve Vendryni) a i nadále probíhá jejich bližší spolupráce. Mezi ně patří společná roční shrnutí a plánování roční práce, nejméně jednou za rok společná

víkendová „Oáza modlitby“ konaná většinou na „půli cesty“ na Vysočině, vzájemná podpora a společné plánování letních oáz.

Přibližně od roku 2002-2006⁸⁴ Oáza Choreb prochází obdobím určité krize, alespoň pokud se týká formace mládeže. Klesá počet účastníků i animátorů, chybí nadšení a nasazení, v současnosti se dá říct, že mládežnická formace je téměř mrtvá. Ale i přes to se podařilo uspořádat a absolvovat v Oáze Choreb několik nových typů rekolekcí. Roku 2007 se uskutečnila první „Oáza rodin I“⁸⁵. O prázdninách v roce 2008 první nezkrácená KODA⁸⁵ a „Rekolekce pro animátory oázy rodin“, v zimě 2008, na jaře a v létě 2009 a v létě 2011 pak „Oáza evangelizace“.

Spojení s polskými oázami a s centrem Hnutí je vyjadřováno každoroční účastí českých moderátorů na Kongregaci odpovědných v Polsku a účastí letních rekolekčních oáz pořádaných na Moravě na Dnech společenství s polskými oázami, především v Ustroni a Koniakowě.⁸⁶

3.1.2 Smysl Oázy Choreb

Každá střední oáza přijímá nějaký název, který ji nějak vystihuje a se kterým se ztotožňuje. Moravská střední oáza přijala název „Choreb“ podle biblické hory Sinaj (Choreb), kde došlo k nejdůležitějším událostem na cestě vyvoleného národa z egyptského otroctví do zaslíbené země.

Na tomto místě Bůh povolal Mojžíše a zjevil mu své jméno (Srov. Ex 3,1-15) a později předal skrze Mojžíše vyvolenému národu smlouvu, která se měla stát jakoby „dopravními značkami“ na cestě z otroctví ke svobodě.

Na oáze mnoho lidí pocítilo Boží volání k novému životu s jinými pravidly, než má tento svět bez Boha. Zde začali Boha hlouběji poznávat a rozmlouvat s ním. Zde prožívali nadšení z cesty za Pánem i znechucení a různá zklamání. Na oáze jako by vše začali vnímat z jiné perspektivy, začali zde získávat širší obzor, začali vidět jinak.

Skály Chorebu připomínají tvrdou realitu všedního života, která v člověku vzbuzuje touhu po vodě života a přivádí ho do oázy, aby se napil z duchovní skály a nasýtil chlebem života.

⁸⁴ Názory se v Oáze Choreb různí.

⁸⁵ Rekolekce pro animátory Hnutí.

⁸⁶ Srov. *Zápisky z oázy evangelizace konané ve dnech 26. 7. – 2. 8. 2009 na Cvilíně u Krnova* a osobní rozhovor s moderátorem Oázy Choreb o. Josefem Gorylem, OFMConv. ze dne 2. 10. 2011.

Hora Choreb je spojená také s prorokem Eliášem. Prožil vnitřní zklamání a duchovní znechucení. Zachránil lid před modloslužbou a přivedl ho zpět k Hospodinu, ale teď mu hrozí hněv královny Jezabel, a proto utíká na poušť. Unaven, vyčerpán a znechucen životem chtěl zemřít. Ale Hospodin mu dal pokrm, aby se v síle tohoto pokrmu vydal na dlouhou cestu až k Boží hoře Chorebu, kde se mu zjevil a kde k němu promluvil: „Co tu chceš, Eliáši?“ Eliáš vypověděl svou touhu sloužit Hospodinu a jeho lidu a také své zklamání a Bůh rozvázal jeho trápení (Srov. 1 Kr 19, 1-15).

Tento příběh vypovídá také o duchovní cestě každého člověka. Každý již zažil různé těžkosti, boje, zklamání, únavu i znechucení, a to právě při poctivé snaze pracovat pro Boží království. I my můžeme toužit utéct jako Eliáš na poušť. Ale Bůh nabízí svoji horu Choreb, volá nás a dává sílu k putování na Choreb, protože se tam chce s námi setkat a zeptat se: „Co tu chceš? Co od života očekáváš? Opravdu horlíš pro chválu Boží? Anebo máš jen starost a strach o sebe, své plány a projekty?“ Bůh se ptá, ale také pomáhá nalézat odpovědi, očišťuje úmysly a dává životu správný směr a sílu.

Je ještě jeden důvod názvu Choreb. Moravská oáza má svou „základnu“ na Cvilíně u Krnova, který je také horou, i když ne tak vysokou, ale horou Panny Marie, poutním místem. Maria také spěchala do hor (Srov. Lk 1,39-45), aby mohla sloužit a být u Alžběty, která potřebovala její přítomnost. Doprovázela ji v její radosti i bolesti, stejně jako později svého Syna a dnes každého z nás na cestě do zaslíbené země. Ona stojí u zrodu každého obrácení, dobrého předsevzetí a dobré změny, protože je vzorem nového člověka, dokonalého vztahu ke Kristu, k Bohu. Stejně jako Choreb byl výzvou pro Izraelity ke změně života a smýšlení, tak i Maria je výzvou a povzbuzením k tomu, že je možné vzdát se všeho, přijmout Slovo a jít za Ježíšem třeba až na tu největší horu, horu bolesti, pod kříž na Kalvárii.⁸⁷

3.1.3 Poutní místo Cvilín u Krnova, centrum Oázy Choreb

Jak již bylo poznamenáno, domovem pro střední Oázu Choreb, se stalo poutní místo Panny Marie Sedmibolestné na kopci Cvilín u Krnova s nedalekým poutním domem postaveným v první polovině 90. let 20. století.

⁸⁷ Srov. OÁZA CHOREB, *Podstata Hnutí Oáza Choreb – Oáza Choreb* [online], [s.a.], cit. [2011-04-05], dostupné na [www: <http://choreb.minorite.cz/podstata>](http://choreb.minorite.cz/podstata).

Dávná historie poutního místa je opředena legendami a sahá až do 13. století, do doby vlády Přemysla Otakara II., kdy zde měla být uctívána soška Panny Marie Bolestné. V této době přichází na naše území řád minoritů, který v Krnově zakládá svůj klášter. Poutní místo v roce 1684 založil ziniciováním stavby dřevěné kaple sv. Kříže a Panny Marie Bolestné člen minoritského řádu P. Kornelius Ottweiler. Do dnešní podoby byl pak kostel přestavěn v letech 1722-28. Za vlády Josefa II. byl kostel zrušen a měl být zbořen, ale čtyři krnovští měšťané jej vykoupili, a aby mohl být znovu otevřen, vystavěli v jeho blízkosti kolonii „Mariánské Pole“. Na konci druhé světové války byl kostel silně poničen bombardováním, ale díky péči krnovských minoritů byl opraven ještě před nastoupením komunistické moci. Uctívány jsou zde dva obrazy P. Marie Sedmibolestné, které jsou umístěny po obou stranách oltáře. Okolo kostela je křížová cesta z počátku 19. století.⁸⁸

3.2 Pastorační přínos Oázy Choreb

Třebaže působnost Hnutí Světlo – Život a konkrétně střední Oázy Choreb ve srovnání s jinými hnutími v ČR není velká a i po téměř dvaceti letech je málo známá, přesto má pro ty, kteří jí prošli, velký význam. Během svého působení na Moravě se věnovala pastorači především mládeže, později dětí a rodin. V současnosti se věnuje pastorační péči pro mládež a pro rodiny, pro děti nebyla od roku 2002 pořádána žádná oáza.

V této kapitole bych chtěla přiblížit pastorační péči přiblížením jednotlivých typů rekolekčních oáz, tak, jak byly na Oáze Choreb uskutečňovány.

3.2.1 Formace dětí

Formace dětí je nejstarším článkem formační práce Hnutí Světlo-Život. Stejně jako původní rekolekce pro ministranty v roce 1952 je formační práce s dětmi opřena o skutečnost, že jsme dětmi Boha Otce a jmenovala se „Oáza dětí Božích“ (ODB).

⁸⁸ Srov. ODEHNAL, F., *Poutní místa Moravy a Slezska*, s. 355-356.

V posledních letech došlo k jejímu přejmenování na „Oáza nové cesty“. Na Oáze Choreb probíhala v letech 1999-2002.

Oáza dětí Božích (ODB)⁸⁹

ODB je prostorem k výchově dětí, aby se v malých skupinách formovaly a duchovně dozrávaly. Program formace dětských skupin je kromě soustředění na život Božího dítěte spojený také s výchovou liturgické služby: kandidát, choralista, ministrant světla a scholistka, ministrant knihy a služba darů, ministrant oltáře a služba uspořádání.

Nestačí jen znalost vnějších symbolů a znaků, ale je potřebné také vnitřní vědomé a aktivní zaangażování do liturgie. Na ODB se děti učí křesťanskému stylu života, který je odlišný od stylu života, který se žije ve světě.

Výchova dětských skupin na ODB trvá pět let, které začínají prvním svatým přijímáním a končí vstupem na střední školu. První dva roky uvádí do programu, následující tři roky jsou zaměřené na dětský katechumenát. Formace ODB má 3 stupně.

Po projití ODB následuje „Oáza nového života nultého stupně“, která tvoří jakýsi most mezi formací dětí a mládeže. Jsou to duchovní cvičení, kde je přítomen křesťanský zážitek, styl života podle evangelia a bratrské společenství. Základním tématem těchto rekolekcí je „Maria, učiň mě někým“, který má vést k plnému objevení důstojnosti člověka. Tyto rekolekce jsou přípravou k hlubšímu prožití „Oázy nového života prvního stupně“.⁹⁰

3.2.2 Formace mládeže

Formace mládeže je nejvýraznějším působištěm Hnutí Světlo-Život na Moravě. Skupiny mládeže byly první, pro koho zde byly organizovány rekolekce a i přes určité utlumení jsou oázy pro mládež nepřetržitě organizovány dodnes. Formace se

⁸⁹ Starší název zde ponechávám záměrně, protože je v Hnutí více zažitý a protože v době, kdy na Oáze Choreb práce s dětmi probíhala, se rekolekce ještě jmenovaly „Oáza dětí Božích“.

⁹⁰ Srov. HESKE, J., *Dva životy v jenom Svetle*, s. 200-201.

uskutečňuje prostřednictvím Oázy evangelizace a Oázy nového života I. – III. stupně.

3.2.2.1 Oáza evangelizace (OE)

Oáza evangelizace je rekolekční evangelizační oáza trvající pouze pět dní. V Polsku již má poměrně dlouhou historii, bývá zařazována před „Oázu nového života prvního stupně“, probíhá v období jarních prázdnin a má být „počátkem normální cesty formace každého člena Hnutí Světlo-Život“⁹¹. Jak jsem již dříve zmiňovala, v Polsku je oáza mnohem více než na Moravě nástrojem k oslovování nevěřících a jejich seznamování s vírou. Tato oáza probíhá až po prvních setkáních nad evangeliem, takže účastník má již základní znalosti o víře a Ježíši Kristu.

Hlavním smyslem těchto rekolekcí je přivést člověka k živému setkání s Kristem, zřeknutí se toho, co mu překáží na cestě k němu a otevření se mu. Na rozdíl od Oázy nového života I°, kde je vrcholem celých exercicií 4. den, kdy se přijímá Kristus jako osobní Pán a Spasitel, tyto exercicie nemají jediný hlavní bod. Každý den má být určitým vrcholem v některé z oblastí křesťanského života.

Jako celek jsou tyto exercicie zařazeny do tajemství růžence světla. Biblicky ho provází příběhy o setkání Ježíše s různými lidmi podle Janova evangelia.

První den se díváme na setkání Ježíše s Nikodémem (srov. J 3,1-18) a hledáme Boží lásku v našem životě.

Druhý den je věnován setkání se samařskou ženou u studnice (srov. J 4,5-42). Slova „opravdoví ctitelé uctívají Boha v Duchu a pravdě“ (srov. J 4, 24), která ženě Ježíš řekl, nesou hlavní poselství druhého dne rekolekcí. Mají přivést účastníka k pravdivému pohledu na sebe, svůj život a pravdivost před Ježíšem. Vrcholem dne je večerní adorace, kde se mají všichni snažit stanout pravdivě před Bohem.

Třetí den vidíme Ježíše v rozhovoru s cizoložnou ženou (srov. J 8,1-11), která k němu byla přivedena farizeji. Tento den je dnem smíření, ke kterému slouží večerní pobožnost smíření s možností přijetí svátosti smíření.

Čtvrtý den se věnuje setkání Ježíše s chromým člověkem (srov. J 5, 1-16). Jemu říká: „Jdi a už nehřeš, aby tě nepotkalo něco horšího.“ (J 5, 14) Po smíření s Bohem může mít účastník pocit, že již nad sebou zvítězil a tedy není potřeba dále bojovat. Tento den mu má posloužit k zamyšlení se nad svým životem a zhodnocením, co nebo kdo je v jeho životě na prvním místě, zda opravdu Bůh nebo

⁹¹ *Manuál výjezdových rekolekcí před ONŽ I.stupně pro animátora*, s. 3.

jiní lidé, záležitosti, on sám. Hlavním bodem programu je večerní pobožnost „pálení model“, kdy účastníci „pálí“ své modly na znamení toho, že chtějí, aby byl Ježíš Pánem jejich života.

Pátý den rekolekcí vede pozornost účastníka na eucharistii. Během předešlých dní mohl sledovat setkání Ježíše s různými lidmi a sám se s ním různými způsoby setkávat (při adoraci, ve svátosti smíření,...) Tento den je pohled upřen na Ježíše jako Dobrého Pastýře (Srov. J 10,11-18), který dává za ovce svůj život. Centrem celého dne je prožití mše svaté jako jedinečného setkání každého člověka s Ježíšem.

Oproti Oáze nového života I. stupně je tato oáza programově jednodušší, v programu jsou zachovány zejména setkání v malých skupinkách (ty jsou dvě, dopoledne s evangelizačním charakterem, odpoledne s charakterem sdílejícím), mše svatá s homilií, večer nové kultury, modlitba růžence a procházka či odpolední činnost, která má napomáhat k hlubšímu poznání jednotlivých účastníků a budování společenství.⁹²

3.2.2.2 Oáza nového života

„Oáza nového života“ je názvem rekolekcí, které Hnutí pořádá pro mládež a studenty. Jsou hlavním těžištěm pastorační práce Oázy Choreb na Moravě.

Hlavní myšlenka rekolekcí je vyjádřena už v samotném názvu. Mají se stát „oázou nového života“, to je místem bujného rozvoje života, který nám přinesl Kristus. Pro mnohé křesťany je pojem „věčný život“ nebo „nový život“, který můžeme v evangeliích mnohokrát nalézt, jen abstraktním pojmem, popřípadě něčím, co nás čeká po smrti. Proto je cílem rekolekčních oáz otevřít lidem cestu k prameni „živé vody“, do skutečnosti nového života podle evangelia, aby se pro ně tento „nový život“ stal něčím konkrétním a blízkým, zdrojem radosti.⁹³

⁹² Srov. *Manuál výjezdových rekolekcí před ONŽ I.stupně pro animátora*, s. 6-31.

⁹³ Srov. BLACHNICKI, F., *Oáza nového života I. stupně. Konspekty pro moderátory a animátory, část A*, s. 6-7.

Oáza nového života I. stupně (ONŽ I°)

Oáza nového života I° má klíčovou úlohu v celé formaci Hnutí Světlo-Život. Docílit toho chce uvedením účastníků k pochopení a prožití následujících pravd, které jsou v Hnutí Světlo-Život nazývány také jako základní evangelizační pravdy:

- **Bůh Otec a jeho vznešený plán lásky.** Pochopení života se přirozeně spojuje s dárce života, kterým je otec. Tento Bůh Otec má s člověkem vznešený plán, který vyplývá z lásky. Je to plán obdarovat člověka životem, novým životem. To je patrné již v knize Genesis. Když člověk hříchem ztratil dar pravého života, Bůh začíná realizovat svůj plán spásy a vykoupení.
- **Hřích a odplata: smrt.** I přesto, že Bůh člověku nabízí plán lásky, člověk se Bohu a tomuto plánu často uzavírá a odmítá ho. Pak prožívá, že je oddělený od Boha, neprožívá Boží lásku, je nešťastný a trpí bez útěchy. Ve své pýše si vytyčil svou nezávislou cestu životem a spoléhá pouze na sebe. Přitom však není sám svými silami schopný znovu navázat spojení s Bohem.
- **Ježíš Kristus – jediný Spasitel, dárce nového života.** Posláním svého Syna, který za nás zemřel a vstal z mrtvých, Bůh zničil propast, která nás od něho dělila, a otevřel nám cestu ke spojení s ním, cestu do nového života.
- **Životodárné setkání.** Jedině setkáním s Ježíšem Kristem se můžeme stát účastníky nového života. K tomuto setkání však může dojít jen tehdy, pokud přijmeme Ježíše Krista vědomě a osobně jako svého Pána a Spasitele. Toto osobní přijetí je v pravém slova smyslu víra. Věřit znamená svěřit svůj život do rukou Krista, podřídít se mu a učinit ho svým Pánem. Dovolit mu, aby vstoupil do našeho života a přetvořil ho podle své vůle. Takto popsané přijetí Krista v sobě obsahuje obrácení, to je odvrácení se od vlastního já a navrácení k Bohu na základě nezištného sebedarování. Toto osobní setkání s Ježíšem je vrcholem první evangelizace předcházející křest a zároveň i cílem, ke kterému směřuje. Na tomto prožitku spočívá celá formace v době katechumenátu. Teprve díky tomuto prožitku se může rekolekční oáza stát pro účastníky skutečnou oázou nového života, proto je potřeba hlavně usilovat o prožití tohoto setkání nebo jeho obnovení a prohloubení.

- **Nové narození a nový člověk.** Toto setkání s Ježíšem, můžeme také nazvat novým zrozením, zrozením z Ducha. To, co se v člověku začíná rodit, je nový život, život v síle Ducha svatého. Osobní přijetí Krista a udělení Ducha svatého, jsou dvě strany téže skutečnosti, které od sebe nelze oddělit. Víra je projevem udělení Ducha svatého, je to uschopnění k osobnímu setkání se s Kristem, současně je naše osobní setkání s Kristem našim novým zrozením. Toto se děje při křtu. Pokud je křtěn dospělý člověk, toto jeho setkání s Kristem má předcházet křtu. Pokud se křtí dítě, mají rodiče povinnost snažit se je k osobnímu setkání s Kristem dovést. Na tom spočívá obnova křestních slibů, ke které jsme zváni při velikonoční vigílii. K tomuto směřuje ONŽ I°.
- **Nový a starý člověk.** Toto naše rozhodnutí musíme neustále obnovovat, nový život v nás není samozřejmostí, která roste sama od sebe, ale je potřeba o něj stále znovu bojovat se svým sobectvím, abychom „umírali sobě“ (Srov. Řím 6,3-12) a rostli v lásce, která je dáváním sebe.⁹⁴

Práce během roku po ONŽ I°

Na konci ONŽ I° se účastníci rozhodují, zda chtějí ve formaci dále pokračovat. Tato další formace probíhá celý následující rok a skládá se z týdenního setkávání ve skupince a denní práce se zápisníkem, který má napomoci věrnosti každodenní práci na sobě.

Co nejdříve po prázdninách začíná setkávání s názvem „*Cesta nového života*“, což je 11 setkání, během kterých si mají účastníci zopakovat a prohloubit pravdy a zkušenosti zažité na ONŽ I°.

Na ně, časově ideálně v adventu, navazují tzv. „*Kroky ke křesťanské zralosti*“. Jde o 20 setkání (každý krok má dvě setkání) a 10 celebrací Bohoslužby slova na zakončení každého kroku. Každý krok představuje jakýsi „ukazatel nového člověka“, který má účastníku pomoci upevňovat v sobě život podle evangelia.

Formulace ukazatelů má 2 části – první formuluje nějakou pravdu nebo zkušenost prožitou na oáze, druhá (za středníkem) vyjadřuje určité předsevzetí, které by měl účastník vzbudit a pokusit se naplňovat.

⁹⁴ Srov. BLACHNICKI, F., *Oáza nového života I. stupně : Konspekty pro moderátory a animátory, část A*, s. 7-10.

Jednotlivé kroky s „Ukazateli nového člověka“:

1. *Ježíš Kristus* – „Ježíš Kristus je mým světlem a životem a jedinou cestou k Otci; přijal jsem ho jako svého Pána a Spasitele, dal jsem mu svůj život, aby ho vedl.“⁹⁵
2. *Neposkvrněná* – „Neposkvrněná je pro mě nejdokonalejším vzorem nového člověka, cele oddaného Kristu v Duchu svatém, cele oddaného jeho slovu a dílu. Proto se jí oddávám, rozvažuji s ní v růženci tajemství spásy a následuji ji.“⁹⁶
3. *Duch svatý* – „Duch svatý pomazal Ježíše; díky Kristu jsem i já obdržel Ducha svatého, který učinil, že jsem se znovu narodil k životu Božího dítěte vedeného v lásce a poslušnosti k Otci; proto chci vést život v Duchu, poddat se jeho působení a síle.“⁹⁷
4. *Církev* – „Církev – společenství putujícího Božího lidu, sjednocené s Otcem přes Syna v Duchu svatém, je jediným prostředím života, ve kterém se může rozvíjet nový člověk; chci stále hlouběji vrůstat do tohoto bratrského společenství pomocí živé buňky – malé skupiny uvnitř místní církve, která je obrazem a uskutečněním všeobecné církve.“⁹⁸
5. *Slovo Boží* – „Slovo Boží stane se pro mne světlem života, pokud se budu stále snažit zachovávat ho, jít za ním a činit ho slovem života; proto chci žít se jím co nejčastěji, zvláště studiem Písma svatého, samostatně i společně s bratry.“⁹⁹
6. *Modlitba* – „Modlitba je dechem nového života, velkým privilegiem a radostí nového člověka, pramenem síly a dílem Ducha svatého v nás; proto se chci věrně účastnit každodenního stanu setkání.“¹⁰⁰
7. *Liturgie* – „Liturgie, zvláště eucharistická je privilegovaným místem setkání s Kristem v Duchu svatém, zjevujícím a uskutečňujícím

⁹⁵ BLACHNICKI, F., *Ježíš Kristus, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok první, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život*, s. 4.

⁹⁶ BLACHNICKI, F., *Neposkvrněná, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok druhý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život, Choreb*, s. 3.

⁹⁷ BLACHNICKI, F., *Duch svatý, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok třetí, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život, Choreb*, s. 3.

⁹⁸ BLACHNICKI, F., *Církev, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok čtvrtý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život, Choreb*, s. 3.

⁹⁹ BLACHNICKI, F., *Slovo Boží, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok pátý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život, Choreb*, s. 3.

¹⁰⁰ BLACHNICKI, F., *Modlitba, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok šestý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život, Choreb*, s. 3.

znamením tajemství církve – společenství a pramenem a vrcholem jejího života; proto chci vždy co nejplněji se jí účastnit, mou radostí a poctou je služba v liturgickém shromáždění podle veškerých předpisů koncilové obnovy liturgie.“¹⁰¹

8. *Svědectví* – „Svědectví slova a života je příkazem Pána, který chce, aby naše světlo svítilo před námi a proto nám slíbil moc Ducha svatého, abychom se mohli stát jeho svědky; doufám v tuto moc a modlím se o ni, chci při každé příležitosti vyznávat Krista, svého Pána a Spasitele.“¹⁰²
9. *Nová kultura* – „Nová kultura spočívá na osvobození člověka ode všeho, co ponižuje jeho důstojnost a na rozvíjení hodnoty jednotlivce i společenství ve všech oblastech života. Je dnes neobyčejně potřebnou formou svědectví a evangelizace. Mým svědectvím v této oblasti bude tedy oběť úplné abstinence od alkoholu, tabáku a všech narkotik a šíření kultury čistoty a skromnosti jako výrazu úcty k jednotlivci.“¹⁰³
10. *Agapé* – „Agapé čili krásná láska, kterou Duch svatý rozlévá v našich srdcích, díky které se člověk může plně nalézt nezištným darováním se Bohu a bližnímu, je nejvyšší formou svědectví a realizací. Proto chci překonáváním svého egoismu, následováním Kristova kříže vstoupit do nezištné služby – diakonie a sloužit po vzoru Syna člověka společenství církve a všem bratřím, zvláště nejmladším a nejutiskovanějším.“¹⁰⁴

Oáza nového života II. stupně (ONŽ II°)

Zatímco ONŽ I° je zaměřena především na osobní setkání s živým Kristem a naslouchání jeho slovu, ONŽ II° dále rozvíjí duchovní život a vede k obnově chápání a prožívání svátostí a liturgie. Zde se plně ukazuje liturgické zaměření celého Hnutí.

¹⁰¹ BLACHNICKI, F., *Liturgie, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok sedmý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život, Choreb*, s. 19.

¹⁰² BLACHNICKI, F., *Svědectví, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok osmý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život, Choreb*, s. 3.

¹⁰³ BLACHNICKI, F., *Nová kultura, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok devátý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život*, s. 3.

¹⁰⁴ BLACHNICKI, F., *Oáza I. stupně, materiály pro animátory a moderátory, část A*, s. 48.

Hlavním motivem celých rekolekcí je příběh exodu, vyjití Izraele z Egypta, vysvobození z otroctví. Exodus se zde chápe nejen ve svém historickém významu popisovaném ve druhé knize Mojžíšově, ale i v souvislosti s dílem a životem Ježíše Krista, církve a každého křesťana a ve spojení s eschatologickým rozměrem.

Velký důraz je kladen na prožívání liturgie a přijímání svátostí. Tyto rekolekce mají napomoci účastníkům objevit liturgii, zejména mši svatou jako vrchol a pramen křesťanského života. Všechno, co se na oáze prožívá, má být přípravou na liturgii a zároveň liturgie inspiruje celý život na rekolekcích.

Liturgie se má chápat jako tajemství víry a osobní setkání s Kristem, nesmí být vykonávána automaticky, bezmyšlenkovitě nebo formálně a neplodně, ale má být výzvou k vědomé a svobodné spolupráci člověka s milostí, kterou dostává. Účastník se má učit liturgii, která je živá a životodárná, učí se rozumět symbolům a gestům používaným při liturgii a uvádět je do vlastního života.¹⁰⁵

Práce během roku po ONŽ II°

Po prožití Oáze nového života II. stupně se schází účastníci opět ve svých farnostech v malých skupinách na tzv. „biblických a liturgických kroužcích“. Je to především doba biblické a liturgické formace, která připravuje na obnovení křestních slibů během velikonočního tridua, které je prožíváno v oáze jako duchovní obnova a je vrcholem celé doby tzv. „deuterokatechumenátu“.

První částí práce během roku jsou biblické kroužky, které jsou uvedením do Bible jako dějin spásy. Trvá ideálně od letních prázdnin do adventu.

Druhou částí, jsou liturgické kroužky, které připravují na nedělní liturgii a vrcholí v postním období a následně ve velikonočním triduu.¹⁰⁶

Oáza nového života III. stupně (ONŽ III°)

Tyto rekolekce jsou vrcholem základní formace v Hnutí Světlo-Život a jsou zaměřeny na tajemství církve jakožto živého společenství. Je-li to možné, mají se konat v Římě.

¹⁰⁵ Srov. HESKE, J., *Dva životy v jednom Svetle*, s. 208-213.

¹⁰⁶ Srov. tamtéž, s. 213.

Program rekolekcí je shrnut do titulu: „Ecclesia Mater – Mater Ecclesiae“. Je to cesta do tajemství církve skrze Marii, která toto tajemství pomáhá pochopit. ONŽ III° pomáhá vytvářet správný vztah k církvi skrze její hlubší poznávání v dějinách, geografii a teologickém obsahu, který je opřený o vizi církve podle II. vatikánského koncilu, jak je vyjádřena v jeho dokumentech.

Každý den rekolekcí jsou účastníci vedeni pěti cestami k objevování církve. Tyto cesty jsou:

- *Cesta Marie, matky církve.* Maria uvádí do tajemství církve. V Mariině osobě můžeme najít podstatné znaky církve. Ona je vzorem pro každého jejího člena.
- *Cesta svatyně.* Každodenní putování do římských chrámů, modlitba, mše svatá a rozjímání v nich pomáhá odkrývat církev, její život a poslání. Navazuje se na biblickou teologii svatyně, která se objevuje v liturgických textech ze slavnosti posvěcení chrámu. Svatyně je znakem živé církve – společenství.
- *Cesta Petra – skály.* Na této skále je církev postavená. Historický Petr, apoštolská Stolica a samotný papežský úřad pomáhají objevit další aspekty tajemství církve. K tomu pomáhají texty 1. listu sv. apoštola Petra a Skutky apoštolů.
- *Cesta malého společenství.* Malá skupina s animátorem a biblické rozhovory v ní mají pomáhat zakusit živé společenství církve. Tématem rozhovorů jsou texty „Cesta ke společenství na základě Nového zákona“.
- *Cesta živé církve dnes.* Setkání s různými hnutími a komunitami v církvi ukazují na různé formy angažování se křesťanů v církvi a ve světě. Mají přivádět ke službě.¹⁰⁷

Práce během roku po ONŽ III°

Setkání po prožití ONŽ III° se nazývají „Škola Krista“ a směřují k prohloubení zodpovědnosti účastníka za svět a za církev, mají napomáhat rozpoznání vlastních darů a jejich nabídnutí službě bližním.

Jde o 13 setkání, která můžeme rozdělit do tří skupin:

¹⁰⁷ Srov. HESKE, J. *Dva životy v jednom Svetle*, s. 216-218.

- první z nich (setkání 1 – 5) má za cíl ukázat všeobecné povolání křesťana k životu v Duchu svatém, k životu ve vztahu se Slovem Božím, Kristem, povolání k víře a lásce.
- druhá skupina (setkání 6 – 10) ukazuje církevní rozměr povolání, povolání ve vztahu k charismatům a hierarchii, viděné jako služba ve společenství a pro společenství
- zbývající tři setkání (11 – 13) jsou obecným uvedením do pojetí Hnutí Světlo-Život jako formačního prostředí, ve kterém se může křesťanské povolání rozvíjet¹⁰⁸

3.2.3 Formace rodin

Pastorace rodin má všeobecně v Hnutí Světlo - Život velký význam, vedla dokonce k založení zvláštní větve Hnutí Světlo-Život nazvané „Domácí církev“ (DC). V Polsku se „Oáza rodin“, jak bývá DC často nazývána, poprvé objevila v roce 1973.¹⁰⁹

V Čechách jsou Oázy rodin přítomné již na počátku 90. let.¹¹⁰ Na Moravě se oázová činnost dlouho věnovala pouze mládeži a dětem. První Oáza rodin se uskutečňuje až v červenci roku 2007.¹¹¹ Předchází ji setkání rodin, které vznikly z účastníků mládežnických oáz. Toto setkání se uskutečnilo v dubnu roku 2006.¹¹²

¹⁰⁸ Srov. KRAJOWE DUSZPASTERSTWO SŁUŻBY LITURGICZNEJ KOŚCIOŁA RZYMSKO-KATOLICKIEGO W POLSCE, *Szkoła Chrystusa, konspekty dla animatora*, s. 3.

¹⁰⁹ Srov. DOMOWY KOŚCIOŁ, *Domowy Kościół* [online], 2001-2011, cit. [2010-01-11], dostupné na [www: <http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=7>](http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=7).

¹¹⁰ Srov. Hnutí SVĚTLO-ŽIVOT, *Historie* [online], 2010-09-21, cit. [2010-10-10], dostupné na [www: <http://www.svetlo-zivot.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=35&Itemid=80>](http://www.svetlo-zivot.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=35&Itemid=80).

¹¹¹ Srov. OÁZA CHOREB, *Oáza rodin 2007* [online], 2007-09-01, cit. [2010-01-10], dostupné na [www: <http://choreb.minorite.cz/clanek/oaza-rodin-na-cviline-2007>](http://choreb.minorite.cz/clanek/oaza-rodin-na-cviline-2007).

¹¹² Srov. OÁZA CHOREB, *Setkání rodin (21. – 23. 4. 2006 Cvilín)* [online], 2006-04-26, cit. [2010-01-11], dostupné na [www: <http://choreb.minorite.cz/clanek/setkani-rodin-cvilin-duben-2006>](http://choreb.minorite.cz/clanek/setkani-rodin-cvilin-duben-2006).

Symboly DC

Domáci církev má dva symboly, které vyplývají ze dvou hnutí, která v sobě spojuje. Prvním z nich je symbol Hnutí Světlo-Život, tj. slova fos – zoe tvořící kříž vyrůstající nad dvěma spojenými snubními prsteny, společně s křížem umístěným v obrysech domu (viz obr. 2).

Obr. 2: Symbol DC

Převzato z: <<http://www.dk.oaza.pl/v7/strgl.php>>.

Druhým je symbol Équipes Notre-Dame – ikona Svaté rodiny (viz obr. 3).¹¹³

Obr. 3: Symbol Équipes Notre-Dame a DC

Převzato z: <<http://www.end.org.pl/charyzmat/ikona/>>.

¹¹³ Srov. DOMOWY KOŚCIOŁ, *Domowy Kościół* [online], 2001-2011, cit. [2010-01-12], dostupné na [www: <http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=5&numer=632&typ=W>](http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=5&numer=632&typ=W).

Tento obraz vyjadřuje sjednocení, lásku, život manželství a křesťanské rodiny, která usiluje o svatost a budování společenství ve vlastním manželství a rodině. Svatý Josef k sobě vine Marii. Sobě podanýma rukama drží a objímají Ježíše. Kristus se levou rukou spojuje s jejich rukama, pravá ruka je pozvednuta k požehnání a ukazuje na Marii. Tři spojené dlaně vyjadřují jednotu Krista s manželským párem spojeným manželským slibem. Vyjadřují tak cestu i úkol křesťanských manželů: každý z nich osobně i oba dohromady jsou povinni držet se Krista. On je mezi nimi – křesťanskými manžely. Ikona poukazuje také na srdečnost a péči, s jakou svatý Josef objímá manželku. Nad Svatou rodinou je vidět zlatý oblouk. V ikonografii, v umění, oblouk často znamená přítomnost Boží – Boží smlouvu s lidem. Oblouk spojující a sjednocující Marii a Josefa, celou Svatou rodinu, nám vypráví o Boží smlouvě s rodinou, s manžely. Zlatý oblouk představuje světlo Boží, kterým se ve svém životě řídili Maria s Josefem a kterým se v manželském a rodinném životě mají řídit všechny rodiny. Žlutá barva nad obloukem je znak světla, kterým máme být jako Kristovi učedníci.

Ikona připomíná také úkoly, ke kterým se manželé zavázali jako členové Hnutí. Společné natažení rukou ke Kristu, spojení se s ním a jeho požehnání a položení jeho ruky na dlaních manželů připomíná manželskou modlitbu a manželský dialog. Manželský dialog připomíná také něha a láska v gestu objetí, přitulení Marie a Josefa. Manželský dialog je místo, kde s láskou objímáme záležitosti druhého člověka, zvláště toho nejbližšího – manžela a přemýšlíme, jak se více sjednotit, abychom byli blíže k Bohu i k sobě navzájem, abychom Boha mohli společně nést jiným, těm, se kterými se dělíme našimi úspěchy i problémy na setkáních. Upřímné objetí a spojení dlaní připomíná pravidlo života, kdy svými činy, svým chováním objímáme také druhého člověka a sjednocujeme se s ním. Rodina v oblouku Boží lásky, ve smlouvě s Bohem připomíná zvláštní čas aktualizace Boží smlouvy s naší rodinou, jímž je čas rodinné modlitby.

Na rukou Marie a Josefa je Kristus. V našich má být slovo Boží, když je rozjímáme a začleňujeme do každodenního života. Oči Marie směřující k žehnajícímu Ježíši nám připomínají osobní modlitbu.¹¹⁴

¹¹⁴ Srov. EQUIPES NOTRE – DAME POLSKA, *Ikona Equipes Notre-Dame* [online], [s.a.], cit. [2009-11-19], dostupné na [www: <http://www.end.org.pl/charyzmat/ikona>](http://www.end.org.pl/charyzmat/ikona).

Struktura formace

Formace probíhá v tradičních třech stupních. Nechybí ani práce během roku, kdy se v místech bydliště tvoří tzv. „Kruhy domácí církve“, které se pod vedením animátorského manželského páru schází jednou měsíčně ke společné modlitbě a formační práci. Během roku jsou také pořádány obdoby Oáz modlitby, na Moravě nazývané „Víkendové oázy rodin“.

Cílem DC je pomoci manželům „čerpat z milosti a moci svátosti manželství, učit, jak touto svátostí žít a slavit ji po celý život“.¹¹⁵ Nečerpá však jen z charismat Hnutí Světlo - Život, ale spojuje v sobě charismata dvou hnutí. A to Hnutí Světlo - Život a mezinárodního hnutí křesťanských manželství Équipes Notre - Dame, od nějž přijala ideál manželské spirituality, jímž je snaha dojít k Bohu v jednotě s manželem.¹¹⁶

Struktura fungování DC v Polsku je podrobně vypracovaná a poměrně složitá. Za základní jednotku je považován „formační kruh“, který tvoří 4 - 7 manželských párů. Z nich je jeden zvolen a pověřen, aby byl animátorským párem a ve spolupráci s knězem připravuje a animuje setkání¹¹⁷, která probíhají jednou za měsíc mimo letních prázdnin. V Polsku, kde je členů DC mnoho, fungují kruhy na několika úrovních.

Za DC v celém Polsku zodpovídá národní pár, na nižší úrovni – v diecézi – pár diecézní. Určitý stupeň mezi nimi tvoří ještě pár filiální, který je prostředníkem mezi těmito dvěma úrovněmi. Na další úrovni je to pár okresní, potom pár spojení a konečně animátorské páry jednotlivých kruhů.¹¹⁸ Podrobně o této struktuře mluví dokument „Zasady Domowego Kościoła“.

Domácí církve na Oáze Choreb nemá zatím vytvořené takové struktury jako v Polsku. Zpočátku letní i víkendové oázy rodin přijížděl moderovat polský filiální pár - manželé Wieczorkovi. V posledních letech zodpovědnost za DC v ČR stále více přebírají české animátorské páry. Na Shrnutí letních oáz¹¹⁹ v září 2011 byli pověřeni

¹¹⁵ DOMOWY KOŚCIOŁ, *Domowy Kościół* [online], 2001-2011, cit. [2009-10-21], dostupné na [www: <http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php>](http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php).

¹¹⁶ Srov. tamtéž.

¹¹⁷ DOMOWY KOŚCIOŁ, *Zasady Domowego Kościoła*, [online], čl. 24, 2001-2011, cit. [2010-01-13], dostupné na [www: <http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=5&numer=632&typ=W>](http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=5&numer=632&typ=W).

¹¹⁸ Tamtéž, čl. 31.

¹¹⁹ Jedná se o každoroční setkání moderátora/ů středních oáz s animátory, kteří sloužili na všech v létě proběhlých rekolekcích, zhodnocení a plánování činnosti na další školní rok. Někdy se koná zvlášť na Moravě a zvlášť v Čechách, někdy probíhá dohromady.

moderací DC v ČR manželé Jiříkovi.¹²⁰ Animátory jsou manželské páry, které prošly alespoň „Oázou rodin I°“.

Za pět let práce DC na Chorebu proběhlo několik typů rekolekcí, v roce 2007 to byla Oáza rodin I° (OR I°), v roce 2008 Rekolekční oáza animátorů rodin (ORAR), v roce 2009 znovu Oáza rodin I° (OR I°), v roce 2010 Oáza rodin II° (OR II°) a v roce 2011 Oáza evangelizace rodin (OER).

Celkem je ve formační práci DC v ČR zapojeno asi 30 rodin. Formační kruhy se scházejí v Olomouci (3 rodiny), Pusté Polomy (4 rodiny), Kozlovicích (6 rodin), Českém Těšíně (6 rodin), Lubině (5 rodin) a v Jablonném v Podještědí (3 rodiny). Kromě toho se schází manželé v Praze, kde však není zatím animátorský pár s formací v DC a asi 5 rodin, které se účastní letních rekolekcí nebo víkendových oáz rodin, nemá zatím možnost scházet se ve formačních kruzích.¹²¹

Prvky formace

- **Každodenní osobní modlitba spojená s četbou Písma svatého.** Tato modlitba by měla vést k pokornému postoji člověka vědomého si své odkázanosti na Boha Otce: „jsem dítětem Božím stvořeným k jeho obrazu a podobnosti, skrze křest ponořený do jeho lásky. Jak bych mohl žít pravdivě, kdybych se nezastavil u Otce při osobní modlitbě a nekrmil se jeho slovem? Budou moje činnosti, úkoly, denní povinnosti a vztahy s ostatními přinášet ovoce, pokud budou vycházet pouze z mého rozhodnutí, myšlení, závěrů, pokud nebudou vedeny Duchem Božím?“¹²²
- **Každodenní manželská modlitba jako společné stání před Pánem** má být připomenutím dne svatby, kdy stáli manželé před Pánem, slibovali si lásku, úctu a věrnost a prosili o Boží požehnání, má být aktualizací tohoto společného „stání před Bohem“, znovu se mu svěřením: „to jsme my, Pane, toto naše radosti, naše práce, naše starosti a slabosti, to jsme my, Pane, znovu před tebou, jako tehdy před lety...“¹²³

¹²⁰ Informace jsou získané osobními rozhovory s manželý *Wieczorkovými a Jiříkovými*, uskutečněnými na Cvilíně u Krnova ve dnech 1. a 2. 10. 2011.

¹²¹ Srov. JIŘÍKOVÁ, L., *Oáza rodin : e-mail Monice Řezníčkové* [online], 2011-10-26, cit. [2011-10-28].

¹²² DOMOWY KOŚCIOŁ, *Domowy Kościół* [online], 2001-2011, cit. [2010-01-11], dostupné na [www: <http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=5&numer=97&art=10&typ=L>](http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=5&numer=97&art=10&typ=L).

¹²³ Tamtéž.

- **Každodenní modlitba rodiny jako společenství ponořeného v Bohu** by měla být uvědoměním a prožíváním toho, že: „Bůh nám dal dar rodičovství, svěřil našim rukou a lásce nového člověka, abychom ho připravili pro život, pro službu druhým, pro lásku. S tímto darem, našimi dětmi, stojíme před Tvůrcem v rodinné modlitbě, tvoříme společenství ponořené do Boha, abychom čerpali z jeho moci a lásky.“¹²⁴
- **Měsíční manželský dialog.** Je to speciální druh rozhovoru – dialogu mezi manžely. Je to předem naplánovaný rozhovor,¹²⁵ ve kterém se manželé snaží společně před tvář Boha rozmlouvat o důležitých tématech každého manželství a rodiny, která přináší život (starostech, radostech, duchovním životě, problémech, plánech,...) Tento dialog se pro manžele stane prostředkem k budování jednoty, pomáhá jim navzájem se lépe poznávat a společně řešit problémy manželského a rodinného života. „Aby se dialog stával plodným, je potřeba zaujmout postoj naslouchání a porozumění manželovi, otevřenost na odlišnost druhého, postoj sdílení se sebou, mým nitrem s manželem, i když je to obtížné. Je také potřeba odpuštění.“¹²⁶
- **Pravidla života vyplývající z manželského dialogu** (systematická práce na sobě). Jde o jakýsi „výsledek“ manželského dialogu. Po vzájemném sdílení se totiž manželé snaží najít a uskutečňovat nějaký konkrétní úkol, který z něho vyplynul, aby tak mohlo růst jejich manželství i rodina, jak o tom svědčí manželé praktikující tuto formaci: „Pán Bůh nás skrze své slovo, své tělo, svátosti církve, skrze lásku druhého člověka touží léčit, očišťovat, zacelovat naše rány, narovnávat naše cesty, zvedat nás, když upadneme. Bůh touží po našem dobru už na této zemi, ale nikdy nevchází do našeho života proti vůli člověka. Pravidlo života, přijaté a uváděné do života ne vlastní lidskou silou, ale ve spolupráci s milostí, díky „otevření“ našeho života před Pánem, bude proměňovat nás samotné, naše manželství a rodiny.“¹²⁷
- **Účast na měsíčních setkáních ve formačních kruzích (skupina 4 až 7 manželských párů) a nejméně jednou za rok účast na formačních rekolekcích.**¹²⁸ Tento čas rekolekcí, má být časem milosti, časem potřebným

¹²⁴ DOMOWY KOŚCIOŁ, *Domowy Kościół* [online], 2001-2011, cit. [2010-01-11], dostupné na [www: <http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=5&numer=97&art=10&typ=L>](http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=5&numer=97&art=10&typ=L).

¹²⁵ Manželé si dohodnou termín, místo, promyslí to, co by potřebovali „probrat“, zajistí hlídání dětí apod., aby rozhovor mohl probíhat nerušeně.

¹²⁶ Tamtéž.

¹²⁷ Tamtéž.

¹²⁸ Tamtéž.

k tomu, aby manželé nabrali životní rovnováhu a neztratili se v životě, v hodnotách, v hierarchii záležitostí a úkolů, aby se „nezasekli“ v budování života pouze ve svých lidských plánech. Rekolekce, jsou také svědectvím společenství s bližními.¹²⁹

Plnění těchto prvků však nemá být cílem samo o sobě, ale má přivádět manžele k pochopení a přijetí toho, že „manželé náležející do Domácí církve jsou povoláni k službě vlastní rodině, službě chápané jako budování jednoty víry, naděje a lásky. Společenství, ve kterém je vědomí, že všichni jeho členové jsou dětmi jediného Boha a odtud mají svou jedinečnost a důstojnost bez ohledu na věk a stupeň vývoje. Toto uvědomění umožňuje velkodušný postoj služby rodině i jejím jednotlivým členům, stejně jako přijetí daru služby od ostatních. Tehdy se rodinné společenství stane velkou příležitostí pro všestranný rozvoj člověka – jeho růst v Bohu, poznávání pravdy o sobě samém, učení se lásce. Výše popsané formační prvky – závazky, učí manžele plnit ve své rodině svoje povolání kněžské, učitelské a královské, o kterých mluví církevní dokumenty“¹³⁰.

¹²⁹ Srov. DOMOWY KOŚCIOŁ, *Domowy Kościół* [online], 2001-2011, cit. [2010-01-12], dostupné na [www: <http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=5&numer=97&art=10&typ=L>](http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=5&numer=97&art=10&typ=L).

¹³⁰ DOMOWY KOŚCIOŁ, *Domowy Kościół* [online], 2001-2011, cit. [2009-10-21], dostupné na [www: <http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php>](http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php).

Závěr

Tato práce sledovala pastorační činnost Oázy Choreb na Moravě v celkovém pohledu na činnost Hnutí Světlo-Život. První kapitola nástinem historie Hnutí a jeho vývoje dopomohla čtenáři k hlubšímu poznání Hnutí, pro členy Hnutí se stala rovněž motivací k věrnosti a pokračování v započatém díle. Druhá kapitola přiblížením metody animování Hnutí a jeho formačních struktur v celosvětovém i lokálním měřítku vytvořila prostor pro kontextualizované vystižení zvláštnostmi Hnutí v českém prostředí. Třetí kapitola popsala pastorační působení střední Oázy Choreb, charakterizovala její postavení v České republice a panoramatizovala vývoj a působení Oázy Choreb v uplynulých dvaceti letech. Pastorační působení je zdokumentováno prezentací jednotlivých typů rekolekcí a dalších formačních aktivit, uskutečňovaných Oázou Choreb.

Třebaže v současné době působení Oázy Choreb v českém prostředí není příliš výrazné, má tato oáza v sobě velký potenciál pro pastorační i evangelizační práci a je třeba, aby ho začala opět využívat. Vzhledem k ostatním složkám Hnutí v ČR se Oáza Choreb dostala do výrazného útlumu především v oblasti práce s mládeží, potýká se s nedostatkem animátorů a také s nezájmem veřejnosti o nabízené rekolekce. Pozitivním prvkem – navzdory všem problémům a nezdarům – se v ní rozrůstá dílo Domácí církve, což svědčí o smysluplnosti oázové práce i o její životaschopnosti.

Cíle práce bylo dosaženo podáním pohledu na pastorační činnost střední Oázy Choreb na Moravě a přiblížením metod formace věřících k růstu ve víře a vztahu ke Kristu a jeho církvi. Práce přináší informace o vzniku Hnutí Světlo – Život a jeho vývoji od počátku až po současnost, které nejsou v českém prostředí příliš známé a bez znalosti polštiny jsou českým členům Hnutí jen těžko přístupné.

Hlavním přínosem práce však je podrobné zachycení pastorační činnosti Oázy Choreb na Moravě a popis její formační práce s dětmi, mládeží i rodinami. Práce zpřístupňuje informace a přibližuje střední Oázu Choreb na Moravě nejen jejím animátorům a účastníkům formace, ale i širší veřejnosti.

Studiem oázové literatury dochází člověk k poznání nutnosti uvědomělého a zodpovědného přístupu členů oáz k Hnutí samotnému i ke každodenní práci na sobě, aby skutečně mohli vydávat pravdivé svědectví o Kristu. Právě v této přístnosti a pevnosti každodenní práce na sobě, je obrovský potenciál Hnutí k výchově křesťansky zralých osobností, které mají skutečný vztah ke Kristu a stávají se stále

více jeho učedníky. Toto vědomí a tuto snahu je potřeba stále v účastnících a zvláště animátorech Oázy Choreb upevňovat a podporovat. Vhodným prostředkem k tomu se mi jeví další teoretická práce s oázovými materiály a díly o. Blachnického, především jejich překlady do češtiny a jejich zpřístupnění nejen členům Hnutí, ale i širším vrstvám věřících.

Anotace

Příjmení a jméno: ŘEZNIČKOVÁ, Monika

Instituce: Katedra pastorální a spirituální teologie CMTF UP v Olomouci

Název diplomové práce: *Oáza Choreb na Moravě jako místo pastorace věřících*

Vedoucí: PhDr. ThLic. Ing. Jaroslav Filka

Počet stran: 80

Počet příloh: 2

Počet titulů bibliografie: 42

Klíčová slova: Hnutí Světlo-Život
Formace mládeže
Formace rodin
Rekolekce
Obnova křesťanského života
František Blachnický

Diplomová práce zpřístupňuje kriticky přehlednutá fakta o Hnutí Světlo-Život, jeho vývoji, charismatech, činnosti, metodách a vlivu na pastorační a obnovu polské církve v duchu II. vatikánského koncilu. Dále se věnuje jeho působení v ČR a zvláště na Moravě. Popisuje pastorační činnost střední Oázy Choreb a přibližuje různé typy rekolekcí, které na Moravě v uplynulých dvaceti letech její působnosti proběhly.

Resumé

ŘEZNÍČKOVÁ, Monika. *Oáza Choreb na Moravě jako místo pastorační činnosti věřících*
Diplomová práce

Cílem diplomové práce bylo shrnout a přiblížit čtenáři činnost Oázy Choreb na Moravě v souvislostech s činností celého Hnutí Světlo-Život. Práce je rozčleněna do tří kapitol. První kapitola pojednává o vzniku a vývoji Hnutí v Polsku, o jeho roli v obnově polské církve po II. vatikánském koncilu a informuje o strukturách a činnosti Hnutí v současné době. Druhá kapitola stručně popisuje charismata a metody práce Hnutí. Třetí kapitola zachycuje situaci Oázy Choreb na Moravě, přináší přehled pastorační činnosti a nabízí bližší seznámení s formační prací Hnutí Světlo-Život.

Summary

ŘEZNIČKOVÁ, Monika. *The Oasis Choreb in Moravia as the Place of Believers' pastorate*
Dissertation

The aim of this diploma thesis was to summarize and outline the activities of Oasis Choreb in Moravia in context with the activities of a whole Light-Life Movement. This work is divided into three chapters. The first chapter describes the origin and development of Movement in Poland, its role in Poland church revival after the II. Vatican council and also informs about its structure and activities nowadays. The second chapter shortly describes the charisma and methods of Movement performance. The third chapter describes the Oasis Choreb situation in Moravia, brings the overview of pastoral activities and offers closer knowledge of formation work of Light-Life Movement.

Bibliografie

- Bible, Písmo svaté Starého a Nového zákona, Český ekumenický překlad, 6. přeprac. vyd. (4. vyd. v ČBS), Praha, Česká biblická společnost, 1995, 1301 s., ISBN: 80-85810-08-5.*
- BLACHNICKI, Franciszek. *Církev, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok čtvrtý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život*, b. m. a r., Choreb pro vnitřní potřebu, 20 s.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Duch svatý, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok třetí, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život*, b. m. a r., Choreb pro vnitřní potřebu, 19 s.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Ježíš Kristus, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok první, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život*, b. m. a r., Choreb pro vnitřní potřebu, 23 s.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Liturgie, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok sedmý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život*, b. m. a r., Choreb pro vnitřní potřebu, 19 s.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Modlitba, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok šestý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život*, b. m. a r., Choreb pro vnitřní potřebu, 19 s.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Neposkvrněná, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok druhý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život*, b. m. a r., Choreb pro vnitřní potřebu, 23 s.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Nová kultura, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok devátý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život*, b. m. a r., Choreb pro vnitřní potřebu, 19 s.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Oáza nového života I. stupně. Konspekty pro moderátory a animátory, část A.*, b. m., Oáza Choreb pro vnitřní potřebu, 2002, 45 s.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Pohľady vo svetle milosti*, 1. vyd., Prešov, Vydavateľstvo Michala Vaška, 1995, 98 s., ISBN: 80-7165-045-5.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Slovo Boží, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok pátý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život*, b. m. a r., Choreb pro vnitřní potřebu, 19 s.

- BLACHNICKI, Franciszek. *Svědectví, Deset kroků ke křesťanské zralosti, krok osmý, zápisník účastníka formace Hnutí Světlo-Život*, b. m. a r., Choreb pro vnitřní potřebu, 19 s.
- Dokumenty II. vatikánského koncilu*, 2. vyd. (v KN 1. vyd.), Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří, 2002, 603 s., ISBN: 80-7192-438-5.
- HESKE, Jozef. *Dva životy v jednom Svetle*, 1.vyd., Sedlice, Rimskokatolícky farský úrad Sedlice, 2006, 255 s., ISBN 80-969455-6-4.
- HESKE, Jozef, *Hnutie Svetlo-Život na Slovensku*, 1.vyd., Bardejov, Grafotlač, 1999, 110 s., ISBN 80-968141-4-1.
- KRAJOWE DUSZPASTERSTWO SŁUŻBY ŁITURGICZNEJ KOŚCIOŁA RZYMSKO-KATOLICKIEGO W POLSCE. *Szkoła Chrystusa, konspekty dla animatora*, 3. vyd., Światło-Życie pro vnitřní potřebu, b. m. , 1987, 98 s.
- ODEHNAL, František. *Poutní místa Moravy a Slezska*, 3. vyd., Kartuziánské nakladatelství, Brno, 2008, 466 s., ISBN: 978-80-86953-27-4.
- PALUCH, Maria. *Zarys historii Ruchu Światło-Życie*, Lublin-Kraków, Światło-Życie, 1998, 166 s.
- SEKRETARIÁT ČESKÉ LITURGICKÉ KOMISE. *Uvedení do křesťanského života*, Ústřední církevní nakladatelství, Praha, 1987, 185 s.

Internetové a elektronické zdroje

- BLACHNICKI, Franciszek. *Abstynenckie credo Kruciaty Wyzwolenia Człowieka*. [online], 2007-02-27, cit. [2011-05-18], dostupné na World Wide Web: <<http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1406>>.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Charyzmat Światło-Życie w służbie odnowy Kościoła lokalnego*, [online], 2007-02-27, cit. [2011-10-29], dostupné na World Wide Web: <<http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1408>>.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Namíot Spotkania*, [online], 2007-02-27, cit. [2011-07-15], dostupné na World Wide Web: <<http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1431>>.
- BLACHNICKI, Franciszek, *Ruch Światło-Życie jako pedagogia nowego człowieka*. [online], 2007-02-27, cit. [2010-10-12], dostupné na World Wide Web: <<http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1412>>.
- BLACHNICKI, Franciszek. *Testament*. [online], 2007-02-27, cit. [2009-03-09], dostupné na World Wide Web:<<http://www.oaza.pl/dokument.php?id=1414>>

- CIKRLE, Vojtěch. a OSTATNÍ BISKUPOVÉ ČECH A MORAVY. *Pastýřský list k první neděli postní 2010, kterým se vyhlášíje pastorační program* [online], 2010, cit. [2011-10-29], dostupné na World Wide Web: <<http://www.biskupstvi.cz/dokumenty/a201002a.pdf>>.
- DOMOWY KOŚCIOŁ. *Domowy Kościół* (hlavní internetová stránka Domáci církve v Polsku), [online], 2001-2011, cit. [2009-10-21], dostupné na World Wide Web: <<http://www.dk.oaza.pl>>.
- DOMOWY KOŚCIOŁ. *Zasady Domowego Kościoła*, [online], 2001-2011, cit. [2010-01-13], dostupné na World Wide Web: <<http://www.dk.oaza.pl/v7/formacja.php?rdz=5&numer=632&typ=W>>.
- EQUIPES NOTRE – DAME POLSKA. *Ikona Equipes Notre-Dame* [online], [s.a.], cit. [2009-11-19], dostupné na World Wide Web: <<http://www.end.org.pl/charyzmat/ikona>>.
- HNUTÍ SVĚTLO-ŽIVOT. *Historie*, [online], 2010-09-21, cit. [2010-11-14], dostupné na World Wide Web: <http://www.svetlo-zivot.cz/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=35&Itemid=80>.
- JIRŮKOVÁ, Lenka. <Lenka.Pajurkova@seznam.cz> *Oáza rodin*, 2011-10-26, cit. [2011-10-28], [E-mail adresátovi Monice Řezníčkové <monika.reznickova@email.cz>]
- KRUCJATA WYZWOLENIA CZŁOWIEKA. *Serwis informacyjny Krucjaty Wyzwolenia Człowieka* (hlavní internetová stránka Kruciáty osvobození člověka v Polsku), [online], [s.a.], cit. [2009-03-09], dostupné na World Wide Web: <<http://www.kwc.oaza.pl>>.
- Ks. *Franciszek Blachnicki* (internetová stránka o zakladateli Hnutí Světlo - Život), [online], [s.a.], cit. [2009-03-09], dostupné na World Wide Web: <<http://blachnicki.oaza.pl>>.
- Manuál výjezdových rekolekcí před ONŽ I. stupně pro animátora*, [elektronický zdroj], dostupné na CD-ROM v archivu autora, 32 s.
- OÁZA CHOREB. *Oáza rodin 2007*, [online], 2007-09-01, cit. [2010-01-10], dostupné na World Wide Web: <<http://choreb.minorite.cz/clanek/oaza-rodin-na-cviline-2007>>.
- OÁZA CHOREB. *Podstata Hnutí Oázy Choreb*, [online], [s.a.], cit. [2010-03-09], dostupné na World Wide Web: <<http://choreb.minorite.cz/podstata>>.

OÁZA CHOREB. *Setkání rodin (21.-23.4.2006 Cvilín)*, [online], 2006-04-26, cit. [2010-01-11], dostupné na World Wide Web: <<http://choreb.minorite.cz/clanek/setkani-rodin-cvilin-duben-2006>>.

POTŮČEK, Jan. *Solidarita (Polský boj za nezávislost)* [online]. 2005-04-03, cit. [2011-11-06], dostupné na World Wide Web: <<http://www.e-polis.cz/komparace/66-solidarita-polsky-boj-za-nezavislost.html>>.

ISSN 1801-1438.

Příručka Oázy nového života II. stupně - část A, [elektronický zdroj], dostupné na CD-ROM v archivu autora, 54 s.

RUCH ŚWIATŁO – ŻYCIE. *Serwis www Ruchu Światło-Życie* (hlavní internetové stránky Hnutí Světlo - Život v Polsku), [online], [s.a.], cit. [2010-03-05], dostupné na World Wide Web: <<http://www.oaza.pl>>.

Další zdroje:

Osobní rozhovory s manžely Wiczorkovými a Jiříkovými uskutečněné ve dnech 1. a 2. 10. 2011 na Cvilíně u Krnova, záznamy rozhovorů jsou dostupné v archivu autora

Osobní rozhovor s moderátorem Oázy Choreb o. Josefem Gorylem OFMConv. uskutečněný 2. 10. 2011 na Cvilíně u Krnova, záznam rozhovoru je dostupný v archivu autora

Zápisky z Oázy evangelizace konané ve dnech 26. 7. - 2. 8. 2009 na Cvilíně u Krnova, dostupné v archivu autora

Seznam obrázků

Obrázek 1: Znak fos-zoe.....	35
Obrázek 2: Symbol DC.....	57
Obrázek 3: Symbol Équipes Notre-Dame a DC	57

Seznam zkratek

Zkratky vážící se k Hnutí Světlo - Život

CDMR	Centrální diakonie moderace Hnutí
COM	Centrální oáza matka
DC	Domácí církev
KAMuzo	Kurz pro animátory hudby
KAO	Kurz animátorů oázy
KKO	Národní kongregace zodpovědných
KODA	Oázový kurz diakonie animátorů
KODAM	Oáza pro animátory modlitebních skupin
KODL	Oázový kurz pro liturgickou službu
NKO	Mimořádná kongregace odpovědných za Hnutí
ODB	Oáza dětí Božích
OE	Oáza evangelizace
OER	Oáza evangelizace rodin
ONŽ	Oáza nového života
ONŽ I°	Oáza nového života prvního stupně
ONŽ II°	Oáza nového života druhého stupně
ONŽ III°	Oáza nového života třetího stupně
OR I°	Oáza rodin prvního stupně
OR II°	Oáza rodin druhého stupně
ORAE	Rekolekční oáza animátorů evangelizace
ORAR	Rekolekční oáza animátorů hnutí
ORD	Rekolekční oáza diakonie
ORDW	Oázové rekolekce diakonie osvobození

Zkratky církevních dokumentů

GS	Gaudium et Spes
OICA	Ordo initiationis christianae adultorum
SC	Sacrosanctum Consilium

Ostatní zkratky

ks.	ksiądz (polsky kněz)
www	World Wide Web

Zkratky biblických knih převzaty z českého ekumenického překladu Písma svatého.

Seznam příloh

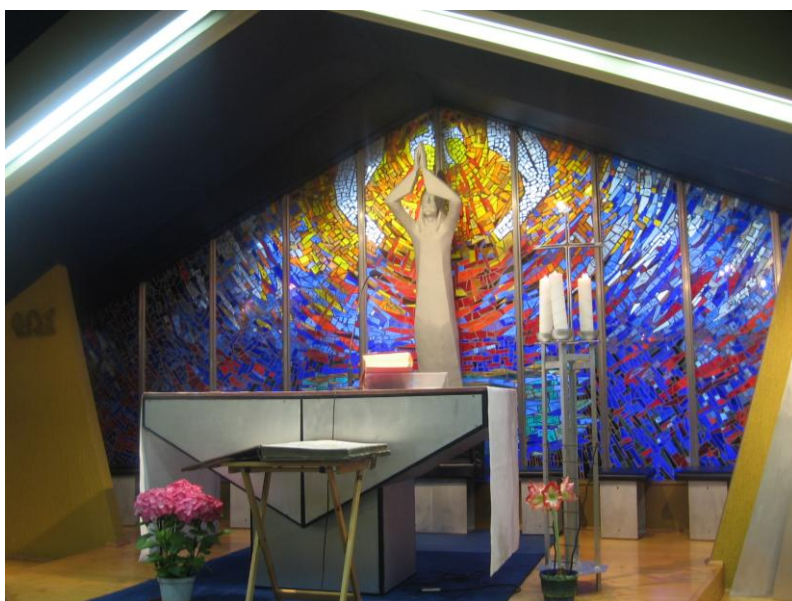
Příl. I: Fotografie centra Hnutí v Polsku	76
Příl. II: Fotografie centra Oázy Choreb.....	79

Přílohy

Příl. 1: Fotografie centra Hnutí v Polsku

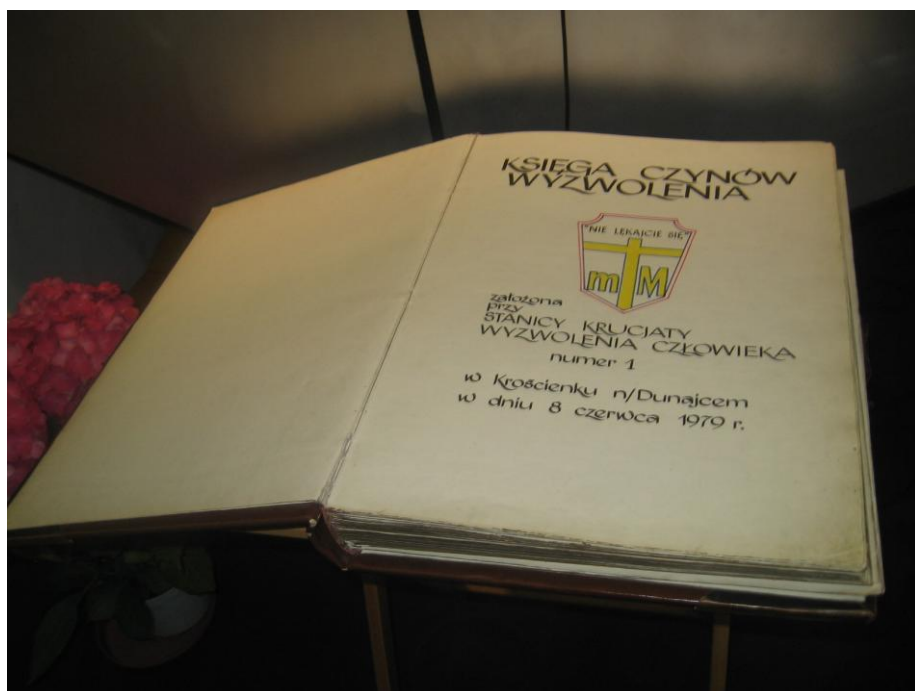
Kaple Ježíše Krista Sluhy v Krościenku nad Dunajcem

Interiér kaple se sochou Krista Služebníka

Socha Neposkvrněné, Matky církve

Kniha Kruciáty osvobození člověka

Hrob o. Františka Blachnického (fotografie vpravo převzata z <http://blachnicki.oaza.pl/2009/02/11/galeria-przeniesienie-ciala/>)

Zakladatel Hnutí o. František Blachnický (fotografie převzata z <http://blachnicki.oaza.pl/zyciorys/>)

Příl. 2: Fotografie centra Oázy Choreb

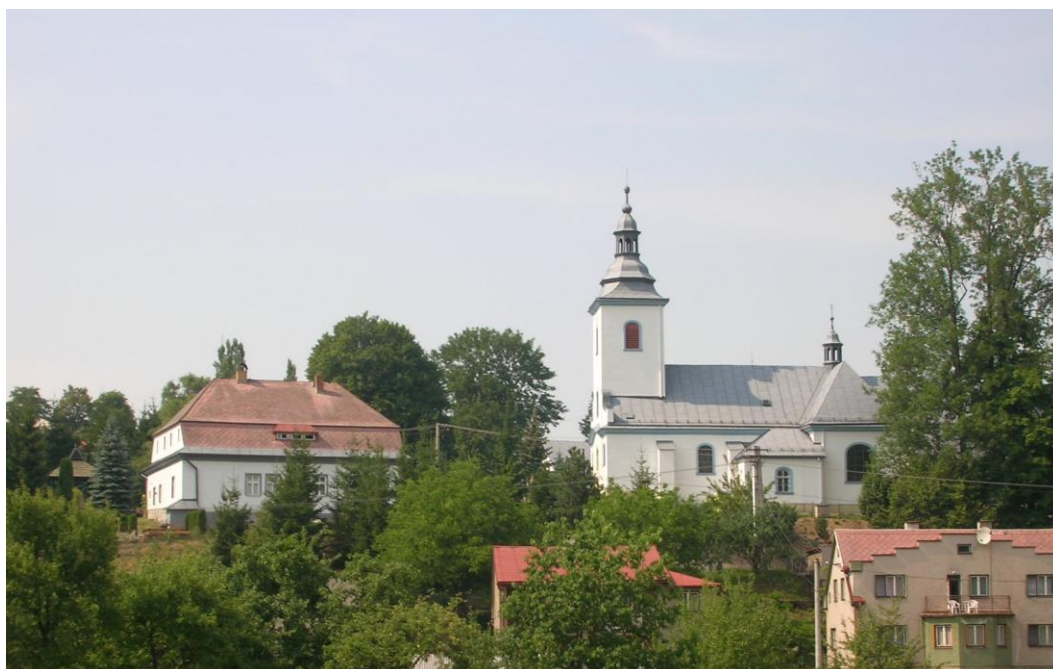
Poutní kostel Panny Marie Sedmibolestné na Cvilíně u Krnova

Poutní dům sv. Josefa

Obraz P. Marie Sedmiboletné ze Cvilína

Kostel a fara ve Vendryni, kde proběhla první ONŽ I° v roce 1991.